

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Negyedévre 3 P. félévre 6 P. egész évre 12 P. — HIRDETÉSI ÁRAK: Milliméter soronként 1 hasáb szélességben 15 fillér. A legkisebb hirdetés ára 3 P. Haláleset jelentés, köszönetnyilvánítás és Nyílttér legkisebb ára 12 P.

Főszerkesztő:
Vitéz LINDVAY (HARTNER) NÁNDOR
Szerkesztő:
ifj. SZÁSZ ERNŐ

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Muraszombat,
Horthy Miklós ut 18 szám / Telefonszám 71.
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

XXXVII. évfolyam. / 32. szám.

ÁRA 24 fillér.

Augusztus 6. — Péntek.

A magyar utról

Írt az Ország című nemzetpolitikai folyóirat hasábjain nagy vezércikket Vajta Ferenc. Sorai a magyar lélek becsületes nyíltságával világítják meg azt az utat, amelyen a nemzet a mai sorsformáló időben halad és amelyen egyedül haladhat, ha meg akarja őrizni magyarságát, szabadságát és függetlenségét.

Tudjuk azt, hogy a Muravidék népének kezébe nem igen kerül az előkelő nemzetpolitikai folyóirat, a magyar utról írt nagyjelentőségű cikk viszont minden jó magyar-vend érdeklődésre számot tarthat. Ezért néhány gondolatát, amennyire ezt a rendelkezésünkre álló hely engedi, felhasználjuk ezeken a hasábjakon.

A magyarság történelmének legválóságosabb korszakaiban is hű maradt önmagához, a valóság szeretetéhez, ma sem tagadhatjuk meg hát a valóságot és ennek alapján kell az eseményeket józanul mérlegelnünk. A valóság az, hogy változatlan hűséggel ragaszkodunk régi elveinkhez, kitűzött céljainkhoz és a magyar nemzeti becsület örök törvényeihez. De valóság az is, hogy céljaink egyedül és kizárólag magyar célok lehetnek, amelyeket minden más európai megoldástól függetlenül is érvényesíteniünk kell. Független, erős hatalmi tényezője vagyunk Délkelet-Európának, s minden kis elhatározásunkkal az egész Kárpát-medence létét és jövőjét befolyásoljuk.

Sztalin bolsevizálni akarja Európát, elsősorban Délkelet-Európát. Ebben Benes, a volt Cseh-Szlovákia elnöke akar segítő kezet nyújtani egy bolsevista befolyás alatt álló új Cseh-Szlovákia felállításával. Ahhoz azonban, hogy az angolszászok remélt passzívítását megvalósíthassa, el kellene háritania utjából minden akadályt. Németország és a szovjet között pedig, a lengyeleken kívül, csak egyetlen nép él, amely faji és politikai ellenállásával megakadályozhatja a pánszláv-bolseviki tervek keresztülvételét: a magyar. Mi, magyarok, orosz földön is a csehszlovák-szovjet orosz vezetés alatt álló kommunista Közép-Európa megakadályozásáért küzdöttünk, s ezért állunk még ma is harcban a kommunizmussal. Ezzel a sajátos magyar nemzeti célt is szolgáljuk, de szolgáljuk az egész művelt világ érdekét is, amely nem engedheti be a bolsevizmust Délkelet-Európába és le a Földközi-tengerhez, mert ezzel a bolsevista-pánszláv állam hatalmi tulsulya következhetne be. Az erős Magyarország ettől a veszélytől óvja meg a világot!

Ezeknek a megfontolásoknak alapján a mi utunk csakis egy lehet: az az ut, amelyet minden magyar egyforma felelősséggel és ugyanazon lelkiismerettel vállalni tud. Ha azt kérdezik tőled, hogy merre, ha a szenzációk özönében olykor te is megkérdezed ugyanezt, gondoldj mindig arra, hogy magyar külpolitika csak egy volt, csak egy van és csak egy lesz:

Eltévedt golyó gyilkolt Dombalján

Fény derült Szapács Béla dombaljai cséplőgéptulajdonos titokzatos halálára — Nem tudják még, kinek a puskaéből repült ki a gyilkos golyó

Szokatlan és megdöbbentő szerencsétlenség történt július 30-án Dombalja községben. Szapács Béla 46 éves dombaljai lakos, korcsmáros és cséplőgéptulajdonos cséplőgépe munkáját irányította az esti órákban. Körülbelül 10 óra lehetett, már erősen sötétedett, amikor a cséplőgép körül dolgozó munkások nem találták a tulajdonost. Keresésére indultak és a cséplőgép háta mögött, teljesen egyedül, ájultan akadtak Szapácsra, aki néhány perce még egészségesen járt közöttek.

Amikor megpróbálták élesztgetni az ájult embert, megdöbbenve vették észre, hogy

a jobb hüvelykujj mellett a bőrt átszakította valami, Szapács hasán pedig a köldök közelében vérző lyuk van.

Azonnal értesítették a csendőrséget és Szapácsot első segélyben részesítették. A csendőrség megindította a nyomozást, mert feltehető volt, hogy gyilkosság történt.

Az találtak csak furcsának, hogy a közelben lévőket nem hallottak semmiféle zajt, különösen pedig nem hallották lövésnek a zaját, pedig a seb goryótól is származhatott.

Az eszméletlen állapotban lévő Szapácsot beszállították másnap reggel a muraszombati kórházba, ahol műtétet hajtott rajta végre Kúhár dr. A szerencsétlen ember állapota ennek ellenére sem javult, ezért, amikor biztos volt már, hogy nem tudnak rajta segíteni, visszaszállították otthonába. Itt vasárnap meg is halt.

Tekintettel arra, hogy

gyilkosság gyanúja

forgott fenn, elrendelték a holttest felboncolását. A szombathelyi törvényszéktől dr. Szűts Miklós kir. törvényszéki bíró szállott ki, a boncolást dr. Jávorszky József tisztiorvos és dr. Blum Lajos körorvos végezték. Simonka Sándor muraszombati járásbírósa is részt vett a boncoláson.

A boncolók megállapították, hogy Szapács sebei puska golyótól származnak,

amely 100 méternél feltétlenül nagyobb távolságból érte a férfit, először átütötte a jobb kéz hüvelyk és mutató ujj közötti lágyszövetet, majd a köldöktől két centiméterre jobbra a

Középeurópai realitás és történelmi végzetünk által diktált egyedüli ut. Nyersen, ridegen így határozhatjuk meg a magyar utat, — a részletezés mindig az idők törvényei, s a nemzeti becsület szerint alakul . . .

hasba furódott, ahol nagy rombolást végzett.

Megtalálták a gyilkos golyót is a hasüregekben,

az ugy nevezett kis medencében a csont és a lágyszövetek között. A golyó katonai fegyverből származik.

Kétségtelennek látszik, hogy a szerencsétlenséget eltévedt puska golyó okozta. A katonai fegyvert messze süthették el, mert a lövés dörrenését egy tanu sem hallotta.

Szapács Bélát tehát *fáradt golyó* gyilkolta meg. A szokatlan szeren-

csétlenség annál fájdalmasabb, hogy akár csak 1 centiméterrel odébbéri Szapácsot a magasból 45 fokos szögben lehulló golyó, hüvelykujja, vagy tenyere csontjai már elveszik erejét és nem hatolhat be a hasba.

A szerencsétlenség idejében *katonai gyakorlat sehol sem volt*, a nyomozás folyik annak megállapítására, hogy ki süttötte el a puska, amelyből a gyilkos golyó kirepült.

Szapács Béla tekintélyes gazdaember volt, szomorú halála az egész vidéken mély részvételt keltett.

vitéz Teleki főispán felhívása

Zala vármegye közönségéhez

Annak az óriási létharcnak, amely a háborúval reánk szakadt, olyan következményei vannak, amelyből kifolyóan minden eddiginél fokozottabb kötelesség hárulna a magyar társadalomra. Kötelességünk van elsősorban azokkal szemben, akik egészségüket, épségüket, életüket áldozták a hazáért. Az ő megbecsülésük, áldozatuk tiszteletbentartása az, ha a mi áldozatunkat az övékébe bekapcsoljuk és gondoskodunk a háború legnagyobb veszteségeiről, a hadiárvról, hadirokkantokról.

Hazafias tisztelettel és igaz magyar testvéri szeretettel arra kérem Zala vármegye minden lakóját, a városiakat és falusiakat egyaránt, hogy támogatásával minden erejével, teljes odaadásával azt a segítő mozgalmat, amelyet a Hadigondozó Szövetség zala vármegyei tagozata megindított, és fogadjon megértéssel, kitárt karokkal a gyűjtőket, akik Isten és a szent hazá nevében hozzájuk bekapogtatnak.

A tehetőtől nagyobb felajánlásokat várunk, a szerény anyagi viszonyok között levőtől kevesebbet, de mindenkitől valamit s főképp összefogást és nemes versenyt az eredmény kialakításában.

Most nemcsak arról van szó, hogy pénzt adjunk össze minél többet bizonyos célra, hanem hogy hosszú időn keresztül cselekvő részesei legyünk egy nagy szociális feladatnak. Csak az a nemzet remélhet boldogabb jövőt, amelynek minden fia elevenen érzi a családi egybetartozást s a családtagoknak egymás iránti kötelességét. Nincs megnyugtatóbb érzés a kielégített lelkiismeretnél, nincs öntudatbresztőbb polgári becsület annál a magatartásnál, amely példás hűséggel, magasztos lángolással, huzódózás nélkül, nagylelkűen mindig megcselekszi, amit a haza követel.

vitéz gróf Teleki Béla s. k.
Zalavármegye főispánja.

Magyar szempontból nézzük a világot és Európa mai problémáit

— mondotta Antal István

a debreceni nvári egyetem megnyitásán

Vasárnap nyílt meg a debreceni nyári egyetem ünnepélyes keretek között. A megnyitó beszédet Antal István miniszter mondotta, aki rámutatott arra, hogy soha nagyobb szükség nem volt a mélyebb, tisztultabb, öntudatosabb és igazibb magyarságra, mint ezekben a válságos napokban, amikor nemzeti történelmünknek talán legsúlyosabb megpróbáltatásait éljük. Urrá kell lennünk a megpróbáltatások felett minden áron, mert ettől függ jelenünk, jövőnk és mindennünk. És urrá is lehetünk, ha meg-

maradunk magyarnak, csakis magyarnak és semmi másnak.

— Ne nézzük a világot és Európa mai problémáit — folytatta Antal István — csakis kizárólag és egyedül magyar szempontból és állásfoglalásunkat semmiféle más motívum, mint

a magyar öncélúság

és a magyar élni akarás ne befolyásolja. Ma ez a lét, vagy a nemlét kérdése. Életkérdés, hogy a belső magyar front minden körülmények között szilárdan és épségben álljon és soha egy pillanatra meg ne inogjon. A belső fronton még csak fel se szabad

merülni nehézségeknek. *Ki kell vernünk a fejünkbe azt az ujjban erősen lábrakapott beállítást, hogy a magyar sors mechanikus és élettelen függvénye az ilyen vagy olyan európai megoldásoknak.*

A miniszter 1918 eseményeiről beszélt és hangsúlyozta, hogy a nemzet minden vezetője előtt csak egy cél van, átvezetni a népet a vészterhes időkben.

Új magyar szent

Rómából jelentik: A pápa július 25-én fogadta Salotti bíborost, a szertartások kongregációjának prefektusát, aki előterjesztette a kongregációnak Árpádházi Boldog Margit szenttéavatására vonatkozó javaslatát. A pápa az előterjesztést kegyesen fogadta és elrendelte a szenttéavatás megfelelő közzétételéhez és a szent tiszteletének az egész világ egyházára való kiterjesztéséhez szükséges intézkedések megtételét.

Gyomorhajos! - Vesehajos!

TARTSON IVÓKURÁT
A természetes szénsavas

PETANCI

GYÓGYVÍZ

ÜDÍT - GYÓGYÍT

Főraktár: MURASZOMBAT
TELEFON 68.

A MAGYAR VÖRÖSKERESZT
MEGBIZOTTJA GENFBE UTA-
ZOTT, HOGY A HADIFOGLYOK
LEVELEZÉSÉNEK MÓDOZATAIT
ELŐSEGITSE

Kövér Gusztáv országgyűlési képviselő, a Magyar Vöröst Kereszt főmegbízottja Genfbe utazott, hogy a magyar hadifoglyok levelezésének módjait elősegítse. Mint ismeretes, eddig csak nagyon elenyésző számban érkeztek Olaszországból levelek, amelyekben a magyar hadifoglyok hozzátartozóikat foglalatokról értesítették. A Magyar Vörös Kereszt vezetősége mindent elkövet, hogy minél előbb sikerüljön a kapcsolatot a foglyok honvédek és családtagjaik között kiépíteni.

Kiirtotta családját

és öngyilkos lett Szenttamás községben Pozder Mihály gazdálkodó. Feleségét és leányát baltával agyonverte, majd a Ferenc csatorna vizébe ugrott. Holtan húzták ki a vízből. A leány meghalt. Pozdernét súlyos állapotban kórházba vitték.

Megbízható cseléd lányt

keresek sürgősen gyermekek mellé. Azonnali jelentkezést kérek. Érdeklődni lehet a muraszombati állami kereskedelmi iskola altisztejénél.

Zavüpano szilvákinyo

iscsem k déci. Nasztoup kémprvl. Pozvej sze lejko pri szlugi trgouvzske soule v Muraszombati.

Legújabb
divatlapok
megérkeztek!

Kaphatók: HÁHN IZIDOR könyv- és papírkereskedésében.

A muraszombati gimnázium tájékoztatója az 1943-44. iskolai évre

A muraszombati állami gimnázium igazgatósága közli:

Szeptember 1-én: a) 8 órakor jelentkeznek az igazgatói irodába, átadják a végzett olvasmányok (magyar, latin, német nyelvből) jegyzékét és a készített dolgozatokat, lefizetik a díjakat az összes magántanulók; b) 10-12 óra között jelentkeznek ugyancsak az igazgatói irodában, átadják a Tanulmányi értesítőt és fizetnek 25 P-t azok a tanulók, akik egy tantárgyból büntetést és javítóvizsgálatot óhajtanak tenni.

Szeptember 2-án: 8 órakor kezdődnek a javítóvizsgálatok.

Szeptember 3-án: 3/8 órakor kezdődik az összes különböző magánvizsgálatok és magánvizsgálatok írásbeli része.

Szeptember 4-én: 3/8 órakor a magánvizsgálatok írásbeli részének folytatása és 10 órakor szóbeli vizsgálatok.

Szeptember 6-án: Az itt járt tanulók folytatódó felvétele és beírása, majd pedig 9-11 óráig II., III., IV., V. osztály iratkozik, 11-1 óráig VI., VII., VIII. osztály. Délután 4-6 óráig lesz az I. osztályú tanulók felvétele és beírása. Az I. osztályba csak az a tanuló vehető fel, aki 1930. szeptember hó 15-e után született, vagyis szeptember hó 15-én még nem lesz 13 éves, de 10 éves elmúlt. Aki tehát a 13. évet már betöltötte, ne is próbálkozzék, mert nem vehető fel. Első osztályban, bár párhuzamos már csak egy-két férőhely van. A felvételnél előnyben részesülnek a hadiárva, hadigondozottak és a helybeli szülők gyermekei.

Szeptember 7-én: 9-1 óráig más intézetből pályázó tanulók felvétele és beírása, ha még lesz férőhely.

Szeptember 8-án: 1/29 órakor gyülekezés az intézet udvarán, istentisztelet, évnnyitó és osztályrendezés. Minden tanuló köteles tiszta, rendes diák-sapkában megjelenni.

Szeptember 9-én: 8 órakor rendes tanítás.

Nyomatékosan figyelmeztetem a tanulóit, hogy az Évkönyvben előírt minden tankönyvet már szeptember 9-re köteles beszerezni.

A szeptember hó 8-án tartandó istentiszteletre és évnnyitó ünnepélyre a m. t. szülőket is tisztelettel meghívja — az igazgatóság.

Emelték az újságok árait

A „Muraszombat és Vidéke” új ára

Az elmúlt héten kormányrendelet jelent meg, amely az újságok árainak emeléséről rendelkezik. A rendelet pontosan meghatározza, hogy a fővárosi napilapok milyen árban jelenhetnek a jövőben meg, a helyi jellegű napilapok számára pedig 30%-os áremelést tesz lehetővé.

Tekintettel a minden téren mutatkozó áremelkedésre, a „Muraszombat és Vidéke” árát is emelni vagyunk kénytelenek a kormányrendelet által lehetővé tett keretek között. 30%-al emelhetnénk az árát, mi azonban csak annyival akarunk emelni, amennyit az általános drágulás feltételül szükségessé tesz számunkra, ezért 20%-al drágítunk. E szerint a „Muraszombat és Vidéke” új ára számunként

az eddigi 20 fillér helyett 24 lesz.

Az új előfizetési árak ennek értelmében: egész évre 12 pengő, fél évre 6 pengő, negyed évre 3 pengő.

Azok az előfizetőink, akik az újságot a három hete kiküldött csekklap-

jainkon előre kilizették, a régi árban kapják az újságot mindaddig, amíg előfizetésük le nem jár. Nekik tehát az új és a régi ár közötti különbséget nem kell pótlólag beküldeniük. Mindazonáltal azonban, akik mártól fizetnek elő, már az új árat fizetik, természetesen tekintet nélkül arra, hogy eddig is előfizetők voltak-e, vagy sem. Akik az előfizetési díjjal hátralékban voltak, augusztus 1-től visszamenően a régi előfizetési ár szerint rendezhetik adósságukat, augusztus 1-től kezdődően azonban már ők is az új ár szerint fizetnek elő.

Amikor a „Muraszombat és Vidéke” méltányos drágítását bejelentjük, ismét kérjük barátaink és olvasóink támogatását. A „Muraszombat és Vidékét” elsősorban a muravidéki gazdák kezében szeretjük látni, az ő számukra pedig különösen méltányos az áremelés, hiszen a mezőgazdasági termények hivatalos ára több, mint 30%-al emelkedett. Nem is szólnak arról, hogy újságot nem adunk el „feketén”...

Ki akarták játszani a cséplésnél a közellátást — szigorúan megbüntették őket

Az új terménybeszolgáltatási rendszerrel kapcsolatosan gondoskodás történt arról is, hogy az országwide megindult cséplési munkálatokat szigorúan ellenőrizzék. A cséplés ellenőrzését nem cséplési ellenőrök végzik, hanem a közellátásügyi miniszter nyilv. rendeletével ellátott közegei. Az egész országban a csendőrség is fokozott mértékben bekapcsolódott annak ellenőrzésébe, vajjon a gazdák és a cséplőgéptulajdonosok mindenben eleget tesznek-e a rendeletben előírt kötelezettségeknek. Ahol nem tartották be a rendszabályokat, a csendőrség azonnal közbelépett és az eljárás már is megindult azok ellen, akik a mai időkben ki akarják játszani a törvényes rendelkezéseket.

Ócsény községben a csendőrség a cséplés ellenőrzése alkalmával megfigyelte, hogy Széki István gazdálkodó a cséplőgéptől úgy szállította el a kenyérgabonát, hogy az elcsépelet mennyiséget sem a mázsakönyvbe, sem a gazdakönyvbe nem iratta be. A nyomozás során kiderült, hogy Széki István megállapodott Cselenkó János cséplőgéptulajdonossal, hogy míg a tulajdonos a géptől eltávozik, addig az elcsépelet búzáit a már előzőleg lemázált és a mázsakönyvbe bevezetett búzaszácsok közé teszi, hogy ily módon fölös gabonakészletet biztosítson magának. Az eljárás megindult Széki István gazdálkodó, Cselenkó János cséplőgéptulajdonos és segítőitársuk, Csesznák János földmű-

HIREK

— Esküvő. Dr. Keresztes Márta áll. gimn. tanár és dr. Tárcazy Miklós áll. kórházi igazgató főorvos július hónapban házasságot kötöttek. (Mindkét külön értesítés helyett.)

— Belatincon előkelő vendég nyaral, dr. Gömör Laiml László ny. rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter. Dr. Gömör Laiml László Bánffy miniszter battányfalvai látogatásánál is megjelent, hogy üdvözölje a vidékre érkező kormányférfiut.

— A Keszthelyen megtartott déldunántuli népművelési előadóképző tanfolyamon dr. Szerecz Imre keszthelyi apátplébános „A népművelő és a családvédelem” és Titán József népművelési titkár „A népművelés feladatai a Vendvidéken” címmel előadást tartottak.

VÁROSIMOZI
MURASZOMBAT

Augusztus 7-én, szombaton 20.30 ó.
aug. 8-án, vasárnap 11.15, 15, 17, 20.30 ó.
augusztus 9-én, hétfőn 20.30 ó.

„Viharkapitány”

Milliósi kiállítású kalandorfilm

— A Könyves Kálmán Egyesület megalakulásáról múlt számunkban hírt adtunk. Megirtuk, hogy a peremvidékeken élő magyarság támogatására alakított egyesület választmányi tagjává megválasztották vitéz Lindvay Nándor országgyűlési képviselőt. Nyomdai hiba folytán kimaradt beszámolóinkból, hogy az egyesület alakuló gyűlésén a Muravidékről Rhosóczy Rezső tanügyi előadó, a tanügyigazgatási kirendeltség vezetője is részt vett.

— A közigazgatási hatóságok nem tagadhatják meg a vámörlési tanusítvány kiállítását. Több helyről az a panasz érkezett a Közellátási Hivatalhoz, hogy a közigazgatási hatóságok az 5 kat. holdnál kisebb szántóterülettel rendelkező gazdálkodók részére a vámörlési tanusítvány kiállítását megtagadják azzal az indoklással, hogy a gazdálkodók kenyérgabonabeszolgáltatási kötelezettségüknek még nem tették eleget. A Közellátási Hivatal ezzel kapcsolatban közli, hogy a közigazgatási hatóságok a vámörlési tanusítvány kiadását a felhozott indok alapján nem tagadhatják meg.

— Letaposta a bika Komárom város községben Vukovecz György 65 éves csordást. Haldokolva szállították kórházba.

— Elragadták a lovak Schnell Márton pécsváradi gazda szekereit. A gazda oly szerencsétlenül esett le a gabonával megrakott szekerről, hogy a helyszínen meghalt.

— Kiesett a csónakból és a Dunába fulladt Joch Jenő 47 éves kisköszegi révész. Holttestét még nem találták meg.

ves ellen. A csendőrség a mázsakönyvbe be nem vezetett gabonát lefoglalta.

Csurgó községben Vörös József cséplőgéptulajdonos ellen indult meg eljárás, mert egy gazdának anélkül csépelte el a gabonáját, hogy azt a gazdakönyvbe beírta volna.

Kialakult a kereskedelmi középiskola teljes szervezete

A muraszombati gimnázium és polgári leányiskola után a kereskedelmi középiskola évkönyvét is közzétette Udvardi Lakos János áll. keresk. középisk. igazgató. Az évkönyv első lapján közli a hősi halált halt vitéz nagybányai Horthy István arcképét, „aki szívének utolsó dobbanásáig helytállott nemzetéért és hősi halálával pecsételte meg a magyarság önvédelmének nagy harcát”.

Ezt követi az iskola története és az igazgató jelentése az 1942/43. tanév lefolyásáról.

Az iskola teljes szervezete a negyedik évfolyammal kialakult és a Muravidék gazdasági életének erős bástyája lett.

A tanári testület áll 1 igazgatóból, 2 rendes és 3 helyettes tanárból, úgyhogy a hiányzó tanerőket az intézet 4 óraadó alkalmazásával pótolta. Így is a tantestület nagyon le volt foglalva, ennek ellenére Udvardi Lakos János igazgató nagy társadalmi tevékenységet fejtett ki. Előléptetésben három tanerő részesült. A testület 14 értekezletet tartott, ezeken nagyrészt az igazgató tartott előadásokat. Két tanárjanfolyamon vett részt.

Az intézetet hét tanulmányi felügyelő látogatta meg. A tanulók gyakran szerepeltek az iskolán kívüli ün-

nepélyeken. Az ifjúság 15.000 P értékű állami segélyben részesült. Fuisz Ilona és Mihály János Horthy Miklós-ösztöndíjat kapott. Számos tanuló részesült jutalomban, úgyhogy

az intézet összes jótékonykodása 20.307,30 P-t tesz ki.

Megemlékezik az évkönyv a hazafias és nemzeti, valláserkölcsi, esztetikai és gyakorlati irányú nevelésről, a levelektartásról, egészségi állapotáról és a háborús viszonyok következményeiről. Tanulmányi kirándulások kapcsán több helybeli és környékbeli üzemet látogattak meg. Az intézetben több ifjúsági egyesület működik, különösen szép tevékenységet fejtett ki Hörner Mária vezetésével a Diákkapitány. A papírhulladékok gyűjtésével nagy nemzeti szolgálatot tettek. Az ifjúság jólsikerült könyvnapot rendezett. Az intézet első érettségi vizsgálatán 22 jelölt felelt meg, legszebb eredménnyel Fuisz Ilona.

A statisztikai kimutatás szerint a tanulók létszáma a tavalyi 98-cal szemben 136, ebből magyar anyanyelvű 90, vend anyanyelvű 37. Magyarul minden tanuló tud. A bukott tanulók száma 15.

Az évkönyvet a községi iparos és kereskedőtanonciskola jelentése zárja le. — (Sz. E.)

Táj- és Népkutatás

A VMKE táj- és népkutató szakosztálya közli:

E heti kérdéssorozatunk a halászat módját kutatja. Kérjük munkatársainkat, hogy feleljenek az alábbi kérdésekre:

II. Halászat.

község.

1. Mondák és babonák a halakról.
2. Képzelt vizilakók alakja, lakása, ártalmai.
3. Mondák vízbeszűlyedt kincsekről, harangokról, stb.
4. Szokásos-e és milyen formákban a csoportos halászat?
5. Milyen szertartásai vannak a hálókészítésnek?
6. Vannak-e a halászatnak tiltott és előírt napjai és miért? Vannak-e a halászatnak szerencsés és rossz előjelei?

Milyen jelnyelvet használnak a halászok?

7. A halásztanyák nótái, babonái, játéka, mondái és egyéb szórakozásai.

8. Irjuk le a halászsünnepségeket.

9. Milyen szerepe van a hálnak a népi gyógyászatban?

10. Milyen jóslások vannak a halakkal kapcsolatban? (pl. időjárásra).

11. Milyen hálófajtákat használnak és hogyan készítik azokat?

12. Hálón kívül még milyen eszközökkel halásznak?

13. Milyen hálófajták fordulnak elő és milyen ételeket és hogyan főznek belőle?

14. Készítsünk halászzal kapcsolatos fényképfelvételeket!

Bálint Béla

a gyűjtő neve és foglalkozása, áll. gimn. tanár.

Szécsényfai Vreics Lajos képkiallítása augusztus 20-án nyílik meg Muraszombatban

Már az egyik juliusi számunkban hírt adtunk arról, hogy a szécsényfai Vreics Lajos festőművész, e vidék szülőtte, képkiallítást rendez Muraszombatban az állami népiskola két tantermében. Ujabbán nyert értesülésünk szerint ezen képkiallítás augusztus 20-án, Szent István napján nyílik meg. Vreics kiállítandó gyűjteménye válogatott és változatos anyaga, körülbelül 80 képből áll. Anyagában elsősorban a muravidéki tájak

szerepelnek, de jelentékeny anyagot képviselnek benne a budapesti, Budapest-környéki, alföldi, plitvici-tóvidéki és dalmáciai táj festményei is.

Mint ahogy eddig aránylag kevesen s csak egy-két képét ismertük vendvidéki származásu derék honfitársunknak, nagyon örülünk, hogy egyéb kiállításai után itthon is bemutatja művészeti munkásságát.

A kiállítást, amely e hó végéig fog tartani, nagy érdeklődéssel várjuk.

Figyelő

Szerkesztőségünk elhatározta, hogy „Figyelő” címmel esetről-esetre megjelenő rovatot nyit, amelynek keretében részletes ismertetést nyújt azokról a muravidéki tárgyú írásokról, amelyek a Muraszombat és Vidéke hasábjain kívül az ország más lapjaiban vagy folyóirataiban jelennek meg.

Jelen rovatunk bevezetőül röviden felsorolja azokat a muravidéki tárgyú írásokat, amelyek a Muravidék örvendetes felszabadulása óta más lapokban illetve folyóiratokban megjelentek:

1. **Mikola Sándor: A Magyarországi vendek**, Vasvármegye, 1941. jun. 5. Hosszu és alapos szakismertetéssel megírt cikkében emlékeztet a vendiség történeti multjára. Erősen kiemeli a vendek magyarságát, amely évezredek közös élet eredménye. Foglalkozik az amerikai vendek törekvéseivel és a jugoszláv megszállás idején tanúsított hazafias, példaadó magatartásukkal. A cikknek különös értéket az a rész ad, ahol a Muravidék háboru előtti gazdasági helyzetét összehasonlítja a jugoszláv uralom alatti helyzettel. A vend munkások a multban 1—2 havi munkájukkal megkeresték egész évi gabonaszükségletüket, sőt ebből a keresetből állatokat is tudtak hizlalni. A jugoszlávok alatt a gazdasági helyzet leromlott, mert az idegenbe kiszállított munkások 1—2 hónap után nem jöhettek haza, s bérük nagy részét is ott kellett elkölteniök. A fiatal férfiak elválasztódtak a leányoktól s így a népszaporulat rohamosan csökkent. A kulturális romlást a sovinszta szlovén oktatás siettette.

2. **Dr. Hadrovics László: A viszatérő Muravidék**, Magyar Szemle, 1941. 4. szám. Egyoldalú nyelvészeti következtetéssel utal a vendiség pannóniai szlovén eredetére és különálló ethnikai jellegére. Ismerteti a vend és szlovén nyelv eltéréseit, a vend irodalomnak a szlovéntől eltérő alakulását. A vidék művészete szerinte is a magyar állam művészetének logikus része. Cikkét a jugoszláv megszállás vázlatos ismertetésével fejezi be.

3. **Bálint Béla: A Vendvidék**, a muraszombati m. kir. állami gimnázium évkönyve, 1941/42. A Muravidéknek minden szempontra kiterjedő első vázlatos ismertetését nyújtja. Ismerteti a Muravidéknek, mint a Magyar Medence szerves tartozékának földrajzi helyzetét a domborzati, vízrajzi, éghajlati és növényzeti viszonyok feltárásával. A gazdasági élet iránya az anyaországi kapcsolatokra mutat. A települések magyar jellege szembetűnő. A vend nyelv és irodalom magyar hatás alatt fejlődött. A vendiség eredetkérdése szerinte még tisztázatlan, de a vendiség története szorosan összefonódott a magyarságéval. A vidék kulturális fejlődését mindig a magyar államkeret biztosította.

4. **Novák Vilmos: Az ismeretlen Muravidék**, Élet, 1942. jul. 5. Tendenciózus cikk, amely a vend népet a szlovénnal azonosítja, s a vend elnevezést tévesen használ, újkéltű elnevezésnek minősíti. Elhallgatja a vend és a magyar lélek mélyesleges kapcsolatát és a vend műveltség magyar talajba való gyökerezését. Nagyon elismerően nyilatkozik a „Novine” c. szlovén irányzatú vend lapról és írói köréről s fájdalom tölti el lelkét annak megszűnése miatt. Cikkének sok a félreértésre alkalmas adóan megszerkesztett mondata. Illusztrációin meghagyta a képes levelezőlapok szlovén feliratát. Hatalmas művészeti emlékként mutatja be a balkáni erőd — stílusban épült bagonyai Plecsnik — tornyot. (Folytatjuk).

HIREK az országból

— **Kállay miniszterelnök** Travno budapesti török követségi titkár tiszteletére bucsu ebédet adott a miniszterelnökségen. Az ebéden megjelent a török követ a követség személyzetével és a kormány tagjai.

— **Debrecenben** huszgyeket vezettek be. A zsidók nem kapnak huszgyeket.

— **Ungváron** 6 hónapi börtönre ítélték tejdrágításért Adám Balázs tejszarnokost. Adám a tej literjét 60—80 fillérért árusította.

— **Székelyföldön** a korai fagyok miatt kevés az erdei gyümölcs. Ugyancsak gyenge a havasi kaszálók termése. Mindkét dolog érzékenyen sulytja a lakosságot.

— **Baján** eddig 60 ONCSA házat adtak át sokgyermekes családoknak.

— **Sepsiszentgyörgyön** úgy igyekeznek segíteni a lakáshiányon, hogy fából készítettnek ikerházakat sokgyermekes családok részére. Egy ikerház 75 ezer pengőbe kerül és 1 hónap alatt teljesen készen szállítják.

— **Hangony** borsodmegyei községben Repei József 20 éves sirós sirt ásott a temetőben. Egyszerre beomlott a mély sir és Repeit a nagytömegű föld maga alá temette. Mire a szerencsétlenséget észrevették, a sirásó megfuladt a maga ásta sírban.

— **Az ifjúsági testnevelés** országos vezetője elrendelte, hogy Magyarország Kormányzójának jelmondata — „Bizom a magyar ifjúságban!” — valamennyi leventeotthon falára festésék fel, hogy intse, buzdítsa a magyar fiu- és leányifjúságot arra, hogy levente élete Isten parancsából a magyar népe.

— **A belügyminiszter** rendelete értelmében ezentul a korcsmákban, kifőzdékben és cukrászdákban is kell számolólapot kiállítani.

— **Csáktornyan** vasárnap este 7 órakor nagy gyertyás körmenetet rendeztek, amin a békéért imádkoztak a hívők.

— **A muraköziek** részére Bucsuszentlászlón nagy bucsut rendeznek Nagyboldogasszony napján. A bucsuna Muraköz nagy fia, Uzdóczy-Zadravec István ny. tábort püspök is részt vesz.

— **Budapesti** kimutatás szerint 1 millió pengőnél nagyobb összeget költenek átlagosan naponta löversenyre.

— **László Imre**, a széphangu magyarnóta énekes 20 esztendő jubileumát ünnepli énekesi pályájának.

— **Ada község** szélmalmanak tulajdonosa, Kiss István molnár, féltékenységéből 40 késszárással megölte feleségét, majd öngyilkos lett.

— **Vas vármegye** árvaházának 83 növendéke volt az elmúlt tanévben.

— **Vasváron** Barti János munkás agyonütötte vasvillával Gerencsér István gazdát, aki a sógora volt, majd önként jelentkezett a esendőrségen. Tették oka Gerencsérné és az anyósa közötti régi harag, ami a férfiakat is egymás ellen uszította.

— **A budapesti állatkertben** megvadultak a vizilovak és összetaposták ápolójukat.

— **Liszt Ferenc**, a világhírű magyar zeneszerző halálának szombaton volt ötvenedik évfordulója.

— **A Maros völgyében** Erdélyi vilamos központot létesítenek. A centrálé összesen 8 millió kilovat áramot fog termelni.

— **Szóváltás** közben kapával leütötte nővérét Csáford községben Puklics Lajos. Kristyák Vincéné született Puklics Erzsébetet a kórházba szállították. Puklics Lajost letartóztatták.

— **Felgyújtotta a villám** Rábakövacs községben Takács Lajos gazdálkodó istállóját. A jószágok bennégtek.

„SABARIA”

rum és likörgyár

mindennemű szeszitalok gyártása és eladása
Cégt. BORLAY ENDRÉNÉ

SZOMBATHELY — THÖKÖLY IMRE UTCA 71. — TELEFON: 10—58.

Legkitünőbb italok! Legpontosabb kiszolgálás

HIREK külföldről

— XII. Piusz pápa elégedett az új olasz kormányral — a vatikáni rádió szerint. A pápa nézete szerint legjobban, ha a törvények összessége kormányozza a népeket.

— Musszolinit személyes bizton-sága érdekében a Via Reggia közelében fekvő királyi villában helyezték el az olasz hatóságok — mint azt az Associatad-Press jelenti.

— Törökországban élénk a diplomáciai élet. A török külügyminiszter megbeszélést folytatott az angol nagykövettel. Török politikai körök véleménye szerint Törökország hajlandó lenne békeközvetítésre Olaszország és szövetségesei között, amennyiben erre mindkét fél felkérné.

— Burmában kikiáltották a független burmai államot. A független burmai állam első kormánya aláírta a burmai-japán szövetségi szerződést...

— Mexikóban emelkedtek legjobban az árak a háború kitörése óta — állapítják meg angol szakemberek. A háború kitörése óta az árak háromszorosukra, sőt ötszörösükre is emelkedtek, ha csak a hivatalosan megállapított árakat vesszük figyelembe. Elképzelhetjük így, hogy a feketepiacon milyen hatalmas a drágulás.

— Belgiumban napi 2 dekagramm egy ember husfejadagja.

— Burmában kikiáltották a független burmai államot. A független burmai állam első kormánya aláírta a burmai-japán szövetségi szerződést.

— Franciaországban lefejezték egy nőt magzatelhajtásért. A 37 éves nő 29-szer hajtott végre magzatelhajtó műtétet. Ez az első halálos büntetés Franciaországban az anyaság ellen elkövetett vétek miatt.

— Angliában a nőket 50 éves korig behívták háborús szolgálatra és a 18 éven aluliakat is alkalmazták szénbányákban.

— Zágrábból jelentik: A Spremnost című társadalompolitikai hetilapban Magdics horvát publicista foglalkozik a szlávizmussal, mint a horvátságot kísértő eszmével és ezeket állapítja meg: Nálunk, horvátoknál a tudomány alapján már tisztázódott a szlávizmus kérdése. Ez mint ilyen számunkra nem létezik, nem tényező többé. A horvátok csak horvátok és semmi más. A horvátok előtt már teljesen világos, hogy mit jelent a szlávizmus és hogy mekkora veszélyt hord Horvátországra nézve. Számunkra a szlávizmus a horvát nemzeti öncélúság megsemmisítését és az európai kulturaközösségből való kirekesztést jelenti.

— A horvátországi német csapatok parancsnoksága egész Horvátországban falragaszokon fordul a lakossághoz, közölve, hogy azt, aki a horvátországi vidékeken garázdálkodó és a nép köztudatában Tito néven ismert partizánvezért akár élve, akár holtan a horvátországi német csapatok parancsnokságának kezére adja, vagy akárhogyan másként kiszolgáltatja, százezer márka jutalmat kap aranyban. Németország ezenkívül biztosítja az illető életét, szabadságát és személyi biztonságát. A nagy plakáton a partizánvezér képmása is látható.

— A belgrádi lapokban és Szerbiában falragaszokon nagy hirdetések jelentek meg, amelyekben a szerbiai német csapatok parancsnoksága százezer márka aranyban való jutalom kifizetését helyezi kilátásba annak, aki ártalmatlanná teszi, vagy bármilyen úton élve, vagy halva a szerbiai német hatóságok kezére adja Dráza Mihajlovićs bandavezért.

S.P.O.R.T

Muraszombat fiatal uszói kitűnő eredményeket értek el a Mura tehetségkutató ifjúsági háziversenyén

Szombathelyre szeretnének versenyre menni a muraszombati uszók

A Mura Sport Egyesület nem csak labdarúgócsapatát fejleszti nagy lendülettel, hanem a többi sportágakat is elkarolja. Köztük elsősorban az uszást, mert Muraszombatban ugyanis minden fiatal tud uszni, sőt, jól tud legtöbbje uszni, elsőrendű medence áll rendelkezésre, így ezt az egészséges sportot igen magas színvonalra lehetne fejleszteni. A fiatal uszótételek kiválogatására ifjúsági házi uszóversenyt rendezett vasárnap a Mura uszószakosztálya.

Az uszóversenyre 27-en neveztek.

A versenyen, annak ellenére, hogy rendszeres edzéseket nem tartott eddig az uszószakosztály, figyelemre méltóan jó eredmények születtek meg. Ezek a következők:

3 1/3 m. fiú gyorsuszás: 1. Norcsók L. 24.3 mp., 2. Szraka 29.8 mp., 3. Donko 30.02 mp.

100 m. ifjúsági melluszás: 1. Krápec 1.46 p., 2. Muszter 1.50 p.

5 2/3 ifjúsági gyorsuszás: 1. Ruesz 51 mp., 2. Háhn 56.4 mp., 3. Jcsár 58 mp.

6 2/3 leány melluszás: 1. Cimpermán 66.8 mp., 2. Szraka 68.8 mp., 3. Nemezc 77.4 mp.

6 2/3 fiú hát: 1. Goljevcsék 68.5 mp.

100 méteres ifjúsági gyorsuszás: 1. Jezovsek 1.13.3 p., 2. Lainscsák

Nagy futballeseménye lesz vasárnap Muraszombatnak a Haladás szereplése

Vasárnap d. u. 3/45-kor a szombathelyi Haladás komplett NB. együttesét látja vendégül a Mura, hírverő mérkőzés keretében.

A Haladás csapatát nem kell bemutatni a muraszombati közönségnek, hisz nagyon sok szurkolója volt és van a csapatnak most is Muraszombatban. Azt mindenesetre megállapíthatjuk, hogy balszerencsével esett ki a csapat az NB. I.-ből, egy ponttal lemaradva az Elektromos csapata mögött. A derék szombathelyi együttes kirondott technikás futballt játszik, nem egy tagja egészen elsőrangú futballista. Kár, hogy a Mura még az edzésnek lelegején tart, mert igen izgalmas mérkőzésre lett volna kilátás. Igaz ugyan, hogy vasárnapig a Mura annyit javulhat, hogy lelkesedéssel szép, erőteljes játékokra szoríthatja a Haladást.

A Murában már szerepel a leigazolt Vertarics, Nagy és Rotaridesz, viszont hiányozni fog Gerencsér, aki éppen a szombathelyi Haladáshoz kérte az átigazolását.

A Mura vezetősége még tárgyalásba áll két jóképességű játékosal, lehetséges, hogy sikerül a megszerzésük, ez esetben egy félidőt már vasárnap játszani is fognak.

A két csapat a következő összeállításban fog szerepelni:

Haladás: Büki — Kovács III., Tölgyesi — Kiss, Kalotai, Gazdag — Szabó, Szabados, Mórocz, Deszke, Lovász.

Mura: Jandl — Erdősi, Nagy — Deskovits I., Kukanja, Próbajátékos (Kolossa) — Zekó, Bencik, Vertarics, Rotaridesz, Sárközi (Külics).

Tekintettel arra, hogy a Murának elég nagy anyagi áldozatába kerül a Haladás vendégszereplése, — kéri a közönséget, hogy minél nagyobb számban nézze végig a mérkőzést.

A Mura B. csapata vasárnap d. u. 2 órai vonattal Körmendre utazik, az ottani Levente Egyesület új

I. 1.16.9 p. 3. Veblé II. 1.17.4 p. 4. Krápec 1.21. 2 p.

Ebben a számban mind a négy első helyezett eredménye igen jónak mondható.

Az uszóverseny után az ifjúsági vizi-polócsapat

a seniorok csapatával mérkőzött. 2:1 (1:0) arányban a seniorok győztek. Összeállítás:

Seniorok: Kukanja — Vargha (Rostás), Szász (Tóth) — Ruszanov — Veblé I., Deskovits, Szraka.

Ifjúságiak: Heimer I. — Jezovsek, Krápec — Lainscsák I. — Muszter, Veblé II., Heimer II.

Góldobók: Ruszanov és Deskovits, illetve Jezovsek.

A Mura SE szakosztálya a házi-versenyen feltűnt fiatal uszókkal megindítja az intenzív uszó-életet Muraszombatban.

Minden hétfőn, szerdán és pénteken edzést tart

számukra, sőt városközi versenyekre is el szándékozik velük menni. Az első versenyt a szombathelyi uszók ellen szeretné megrendezni akár csak ifjúság, akár ifjúsági és senior uszók ellen. Ebben az irányban rövidesen érintkezésbe is lép a szombathelyi uszók vezetőivel.

zik, az ottani Levente Egyesület új donsült I. o. csapatával játszik barátságos mérkőzést.

A szép sikert aratott „Mura-Levente” csapatából a már előbb leigazolt Bencik, Deskovits II., Toplak után, most Klainscsék és Gorcán is lett igazolva úgy, hogy a Mura B. csapata a II. o. bajnokságban teljesen a fiatalok csapata lesz, egy két öreg rókával erősítve.

Vasárnap aug. 1-én a Mura A a Mura B csapatával játszott edző mérkőzést, melynek eredménye 4:3-as félidő után 10:6-ra alakult.

A mérkőzésen látottak alapján megállapíthatjuk, hogy a fiatalok nagy-szerűen játszottak, szinte öröm volt nézni Deskovits II., Kercsmár I., Kovács és Klainscsék erőteljes duzzadó játékát. Az A csapat különösen a második félidőben volt jó. (v)

A MÁVaut kérése

A m. kir. államvasutak igazgatósága közli, hogy az üzemanyagokkal való nagymérvű takarékoskodás miatt nem közlekedtetet annyi autóbust, mint amennyire a csak közuton elérhető üdülőhelyek utasainak továbbításához szükség lenne. Ezért figyelemztetik az utazóközönséget, hogy a nagy áldozatok árán még korlátolt számban fenntartott üdülőhelyi (gyilkostói, borszéki, szovátai, lillafüredi, mátrai, hévízi stb.) MÁVaut autóbust-járatok közlekedtetése elsősorban az üdülésre szorulóknak, nem pedig az alkalmi kirándulók utazásának biztosítására szolgál. Felkéri tehát az utazóközönséget, hogy a szobánfőgő járatokkal csak olyanok utazzanak, akik meghatározott helyen hosszabb ideig tartó üdülésre valóban rászorulnak, üdülésük helyét nem változtat-

LEVENTEÉLET

Nyilvántartó lapot kell kitölteniük a muraszombati leventéknek

A csapatparancsnok felhívása

Felhívom Muraszombat nagyközség területén lakó, vagy itt munkavállalás folytán állandóan tartózkodó, mindazon leventéket, akik 1920. évi január hó 1-e és 1931. december hó 31-e között születtek és a muraszombati iskolán kívüli levente-csapat állományába tartoznak, hogy az 1943-44 kiképzési évre szükséges személyi adataikat Csacsovits Hedvig urnő muraszombati dohány-nagyáruháza Seruga József leventénél díjtalanul kapható Levente Nyilvántartó Lap kitöltésével jelentsék.

A kérdőlap kitöltésére vonatkozó minden felvilágosítást a szétosztással megbízott Seruga József levente megadja. A kitöltött nyomtatványokat í. hó 18.-áig újból neki kell átadni.

Tájékoztatásul közlöm, hogy amennyiben valaki a Levente Nyilvántartó Lapot elrontaná, a Vendvidéki Könyvnyomdában (Háhn Izidor könyvkereskedés) 2 fillérért másikat vehet.

Az a levente, aki az adatbejelentést elmulasztja, fegyelmi vétséget követ el és fenyítésbe részesül.

Muraszombat, 1943. augusztus hó 2-án.

Rostás Pál s. k.
csapat-parancsnok.

Ismerd meg nemzetedet!

Erdély, a magyar szabadság óra

A magyarság a XVII. századtól kényszerítve szakít az állandó török harcokkal. Harc közben támadta hátba a német, akit saját testével védett a pogány ellen. A magyarságnak, ha életben akart maradni, ki kellett békülnie mind a kettővel. Már Bocskai látta, hogy ha Magyarország továbbra is hadsintér marad, elvesz a magyar egy szál, ezért kényszerítette a németet, hogy barátságot kössön a törökkel.

Hogy Bocskai mennyire jól látta a magyarság jövőjét, az utódai alatt bizonyosodott meg. Bethlen Gábor a két Rákóczi György Erdély fejedelméi, négy ízben voltak kénytelenek fegyvert fogni és azzal védeni meg a magyar szabadságot. A kis Erdély virágzó és erős államá fejlődött bölcs fejedelmeinek vezetése alatt, s azt, hogy Magyarország nem jutott a csehek sorsára, akiknek nemzeti ellenállását vérbefojtották a Habsburgok, azt egyedül Erdélynek köszönhetjük. Erdély hivatását a magyar nemzetiség védelmében még a habsburgi Magyarország vezetői is elismerték, élükön a nagy katolikus egyházzal, Pázmány Péterrel.

ják és megértéssel viselik el a rendkívüli viszonyokból eredő utazási kényelmetlenségeket. Az ilyen üdülők is csak akkor kezdjék meg utazásukat, ha a csatlakozó autóbustjáratra menetjegyüket menetjegyirodáknál előre megváltották, vagy helyüket a MÁVaut kirendeltségei utján előzetesen biztosították, mert ellenkező esetben a csatlakozó járatokon való továbbutazásukra nem számíthatnak.

Előfizetőinknek

ügyes-bajos dolgaiban szívesen szolgálunk tanáccsal! Kéréseiket levelezőlapon írják meg és küldjék be a Muraszombat és Vidéke szerkesztőségébe.

A háboru utáni termelési teendőkről beszélt Bárányos Károly államtitkár

A Gyümölcsstermelők Országos Egyesületének szabalcsmegyei taggyesülete most ünnepelte fennállásának tizedik évfordulóját. A diszközgyűlésen megjelent Bárányos Károly földművelésügyi államtitkár is, aki dr. Sarvay Elek országgyűlési képviselő elnöki megnyitóját után hosszabb beszédben hangsúlyozta, hogy a mostani háboruban az lesz a nyertes, aki a háboru befejezése után is meg tudja tartani a termelési eszközöket. Hogy a háborut megnyerhessük, ahhoz fel-

télenül szükséges, hogy a termelés folytonossága zavart ne szenvedjen, még a kényszerű korlátozások közepette sem. Felhívta a termelők figyelmét a minőségi termelésnek a háboru utáni rendkívüli fontosságára és utalt arra, hogy a minőségi termelés előmozdítása érdekében a kormány már eddig is több gyümölcstárolót épített és fog építeni a jövőben is. Ezenkívül több kedvezményt is biztosított a termelők részére.

Ujból szabályozták a fuvarozás díjait

A közellátásügyi miniszter újból szabályozta az állati erővel folytatott teherfuvarozásért felszámítható legmagasabb fuvardíjakat. A rendelet hatálya kiterjed az egész ország területére, kivéve Budapest székesfőváros és a pestkörnyéki községeket.

Fuvarozásnak napidíj ellenében történő elvállalása (un. napszámfuvar) esetében számítható legmagasabb fuvardíjat a közellátásügyi miniszter utasítása szerint a helyi viszonyoknak megfelelően a törvényhatóság első tisztviselője állapítja meg. A megállapított fuvardíjak nem lehetnek magasabbak:

1. kétlovas fogatnál: a) egész napi fuvardíj th. városban 46.—, m. városban 35.— nagy- és kisközségben 26.—, b) félnapi fuvardíj th. városban 27.—, m. városban 21.—, nagy- és kisközségben 25.— P.

2. egylovas fogatnál: a) egész napi fuvardíj th. városban 34.—, m. városban 26.—, nagy és kisközségben 19.—, b) félnapi fuvardíj th. városban 20.—,

m. városban 15.—, nagy és kisközségben 11.—.

Ugyanazon fuvarozatóval szemben tízszer a félnapi fuvardíjat egy munkanap alatt kétszer felszámítani.

A megállapított fuvardíjért teljesítendő fuvarozási idő egész napi fuvarnál 10 óra, félnapi fuvarnál pedig 5 óra.

Hasznos fuvarozási időt meghaladó időtartamra történő igénybevétele esetére óránként a thj. városban 4. m. városban 3 pengőt meg nem haladhat.

A súly szerint, vagy a szállított áru más szokásos egysége szerint történő, esetleg a megtett út távolságához igazodó fuvarozásért (szakmány-, akord-, kilométerfuvar) számítható legmagasabb fuvardíjat a közellátásügyi miniszter utasítása szerint a helyi viszonyoknak megfelelően a törvényhatóság első tisztviselője állapítja meg. Ez a fuvardíj azonban a törvényhatóság területére megállapított napszámfuvarnak 20 %-kal növelt összegét nem haladhatja meg.

Az átlagosnál jobb lesz az idén Európa gabonatermése

Igen jó a termés Németországban és Franciaországban is 1939 óta most takarítják a legjobb termést. Különösen eredményesek voltak a német megszálló hatóságok fázadozásai Ukrajnában, ahol a kétéves német szervező munka most először kamatozik. A lengyel fő kormányzóság területén szintén most érik meg a többéves munka gyümölcse. Finnországban a termőterület növelésével sikerült a termés mennyiségét és minőségét is feljavítani. Kedvező hírek érkeznek

Spanyolországból is, ahol különösen a rozstermés az idén jobb, mint a háboru eddigi bármelyik évében és az ideai termés meghaladja az átlagot Romániában is. Így hát Európa kenyérellátása a következő gazdasági évre alaposan biztosítottnak látszik s igen jó kilátásokkal kecsegtet az európai szerte mutatózó szokatlanul bő gyümölcstermés is. Mind ezekből következik, hogy kontinensünk a következő évben nem fog küzdeni különösebb ellátási gondokkal.

Kedvezményes meszezési akció rét és legelőjavításra

A savanyu talaju rétek és legelők meglazítása céljából a mai évek óta folyamatosan lévő kedvezményes meszezési akciót a földművelésügyi miniszter ez évben is folytatja. A dunántúli vármegyékben lapi meszeszap, az ugynevezett csapó föld, az ország többi vármegyéjében pedig szénsavas meszkőpor kerül kiosztásra olyan savanyu talaju rétekre és legelőkre, amelyeket előzőleg megtrágyáztak (fektetés, komposzt, trágya), s amelyeken a takarítási és az esetleg szükséges víztelenítési munkálatokat elvégezték. 150 métermázsa lápi meszeszap kedvezményes ára 80 pengő, 100 métermázsa szénsavas meszkőpor kedvezményes ára ugyancsak 80 pengő. Az igénylőknek saját költségükön kell gondoskodniuk a meszkőpor, vagy lapi meszeszapnak a vasuti állomásról való elszállításáról

és fizetniük kell az esetleges vasuti fekbért is. A vasuti szállítási költséget az akció viseli. A dunántúli igénylők mielőbb jelentkezzenek a kerületi zöldmezőszervezetnél: Dunántúli Zöldmező Szövetség (Keszthely). A kedvezményt legeltetési társulatok, birtokosságok és községek, továbbá a kerületi zöldmezőszervezetek tagjai kaphatják, ha 500 kat. holdnál nem nagyobb birtokon gazdálkodnak. Felvilágosítást a kerületi zöldmezőszervezetek, vagy a vármegyei gazdasági felügyelőségek adnak.

Ukrajnában

a földek kilencven százalékát bevették a német hatóságok ellenőrzése alatt álló gazdák. Az ukrajnai termés egész Európa ellátását lényegesen megkönnyíti.

GAZDATANÁCSADÓ

A növendékállatok gondozása

Ha állattenyésztésünket nézzük, azt látjuk, hogy sok a hibásan fejlődött állat, mert gazdák elfelejtik figyelemmel kísérni az állatok szabályszerű fejlődését. Az utóbbi időben sokat haladtunk s ahol arany- és ezüstkalászos gazdák vannak, ott egész más-kép halad az állattenyésztés, a növénytermelés. Ahol tanult gazdák gazdálkodnak, ott nincs takarmányinség, mert a gazdák előrelátóak és tudják, hogy takarmányuknak mi a táplálóértéke és hatása.

Ha az állatok szabályszerű fejlődését figyelemmel kísérjük, rögtön rájövünk, hogy hol a hiba a fejlődésben. Ha az állat nem felel meg a kívánalmaknak, azonnal kisselejezzük, mert ez az egyik legfontosabb dolog a gazdaságos állattenyésztésben.

Figyeljük tehát állandóan állataink növekedését, mert csak így tudunk a tenyésztés céljának megfelelő állatokat nevelni.

A kukorica kapálása

Kisgazdáink nagyon jól cselekszenek, ha augusztus első felében kukoricájukat sekélyen megkapálják, mert tapasztalat szerint ez a gyommentesítés a legbiztosabb eszköz a kukoricatermés fokozására.

Különösen ajánljuk ezt az augusztusi gyommentesítést, mivel kisgazdáink igen gyakran kukorica után vetnek búzát és ez a kapálás biztosítja, hogy a búzavetés sikerüljön.

A Tiszántúli Gazdakamara nyiregényházi homokjavító kísérleti gazdaságban — Westsik Vilmos szaktanár jelentése szerint — a gondos kapálásnak köszönhető, hogy a kukorica csöves termése évek szerint 32 és 40 mázsa között volt kataszteri holdanként és a februári morzsolás alapján kat. holdanként 22—28 mázsa szemes termést értek el, holott az országos átlag a magángazdaságokban 12—15 mázsa rendszerint.

Szivleljék meg kisgazdáink a jó tanácsot és kapálják meg sekélyen a kukoricájukat augusztus első felében.

*

Idejében kössünk repcetermelési szerződést. Illetékes helyről felhívják a gazdaközönség figyelmét arra, hogy a repcetermelési megállapodásokat ajánlatos minél hamarabb megkötni. Csakis így biztosítható, hogy a vetőmag, amelynek szállítása a mai körülmények között legalább 10—14 napot vesz igénybe, a vetés legalkalmasabb idejét megelőzően a gazdaságban rendelkezésre álljon. A Futura a rendelkezésére álló készletekből már megkezdte a repcemagvak szétküldését. — Ajánlatos a termelési szerződések sürgős beküldése azért is, mert augusztusban már a vetőmagszállítások torlódnak és az eredeti nemessített vetőmagkészletek fogytán vannak. Termelési szerződések köthetők a Futura Központjánál (Budapest, V. Vigadó-u. 6) és bármely vidéki megbízottjánál.

A gazdák kedvezményes áron szerezhetnek be szénaszárító nyársakat. A nyáron való szénaszárításnak az az előnye, hogy az esős időjárás jóval kisebb veszteséget okoz tápanyagokban, mint a renden való szárítás, mert elmarad a gyakori forgatás által okozott levélvesztés és éppen ezzel a legértékesebb tápanyagnak, a fehérjének az elvesztése, továbbá a nyáron lévő száradó széna nem akadályozza a sarju fejlődését és így a sarjuhozam is nagyobb lesz. A szénaszárításra legalkalmasabb a linnnyárs, amelyből 1 kat. holdra 100 darab kell. Egy darab szénaszárítónyárs kedvezményes áron 1.30 pengő. Igényelni a zöldmezőszervezeteknél lehet. A nyársak házilag is könnyen elkészíthetők. Bővebb felvilágosítást a vármegyei gazdasági felügyelőségek a zöldmezőszervezetek adnak.

311 millió liter tejet szolgáltatott be 1931-ben a tejtermelők a tejüzemek pedig 68 milliót. A tejüzemek évi tejszállítása az időközben eltelt 10 esztendő alatt 110 millió literre emelkedett, tetőpontját pedig 1939-ben érte el 138 millió liter tejjel. Miután ugyanebben az időben a tejtermelők 451 millió liter tejet szolgáltatottak, azt mondhatjuk, hogy a tejtermelők tejszolgáltatása 10 esztendő alatt felével nőtt, a tejüzemeké pedig megkétszereződött.

A szőlő igen szépen fejlődik és a pillanatnyi helyzet szerint jó szüreti eredményre van kilátás a kereskedelem megállapításai szerint. Mindössze néhány helyen fordultak elő jégverések, amelyek kisebb-nagyobb károkat okoztak. A meleg nyár következtében egyébként az idén előreláthatólag valamivel korábban kerül sor szüretre, mint az előző években.

Ami a kisiparost érdeklí

A bornagykereskedők ellenőrzését rendelte el a kereskedelmi miniszter és felhívta a kereskedelmi és iparkamarákat, hogy a pincéfelszerelést kapott bornagykereskedők megfeleljenek-e a kívánalmaknak.

Az állatkereskedők figyelmét felhívjuk a közellátásügyi miniszter 36.700/1943. számú rendeletére, mely szerint a növendékmarhát az ökor árban kell kifizetni. Az Állatforgalmi Központ is ezt fizeti. Növendéknek az az üsző tekintendő, melynek még borjuja nem volt és legfeljebb két pár fogat váltott ki, növendék bika az a bika, amelynek még marhafoga nincs, azaz még ki nem váltott.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet körlevelet intézett az összes hitelszövetekhez és ebben tájékoztatta ezeket, hogy a gyümölcsvásárlási, konzerv készítési és főzelékszárítási hiteletet miként nyújthatják.

Mészáros, vagy pincér tanoncnak

elmenne jobb házból való fiu. Cim a kiadóhivatalban.

raktáron

HOFHERR SCHRANTZ

mezőgazdasági gépek, szecskavágók, darálók, ekék stb. raktáron. — CSÉPLŐGÉP és TRAKTOROK a legrövidebb időn belül szállíthatók.

Stiván Ernő, műszaki nagykereskedés
Muraszombat
Telefon 39.

OLAJOK, ZSIROK, gépalkatrészek és felszerelés, szerszámáru és mindennemű felszerelés. GÖLYÓSCSAPÁGYAK minden méretben raktáron.

ALFA fűllesztők
ALFA tejfőzők
ALFA kóplók

Piszmo vogrzkomi diáki, ki je prulé v szlávszke solé hodo

Pajdás!

Ne pitam te sto szí i za hip me niti tou ne briga, ka ka scsés grátati, ali edno je fontosko, csi sze gíz dávo vadlújes za vogrzkoga diáka?

Prulé pa, kak bi mi na tou pitanye odgovor dao, bi ti rad edno i drúgo povedao.

Nájprulé moreva znati, ka szva obá gljino materno mlejko cécala i ka szo nasi sztarijsje, sztári sztarijsje i ocsáki na tiszti prszaj raszli gori, stere sze zovéjo Vogrzkomi ország. V csaszí nájnoga soulanya szo té ország doszta potvárijali, ka zametávle národné ménsine i ka nyim niksi pravíc ne dá. Znábíti, ka szí tou potvárijanye z menov vréd vórvao, ali zdaj sze pa lejko ogvüsas, ka je tou grda lázs i ka szo szlávszke zgodovinszke knige hamicsno pizsiale. Jaz szam zse prepotávao malonej cejli nas Vogrzkomi ország i sze ogvüsaó, ka vougre nájbole tou znamenüje prejk doszta szto tin lejt, ka szo vszigdár z nájvéksov sztrplivosztjov i dobrohotnosztjov bili z ménsinami.

Tou mi nede tesko poszvedocsiti. Zmiszli szí na tiszto vnozsino vszefelé lüdszki vandrány, ki szo sze szkouz nasega országá gnali. Prísi szo i od vzhouda, záhoda, szevra i júga, pa szo sze prikázali kak na velkoj vogrzkoi nízsiní, tak v kárpátszki logáj i csiscsináj. Slo sze nyim je za mirovno domovino i za csloveki szpodouben zsítek, steroga szo med gosztolübnimi i sztrplivimi vougrami tüdi najsli. Zaman ne imenüje eden zgodovinar za „paradizsom“ ono sztanyé, stere szo „vougrí z cslovecsim csütejnyom i politicsnov zmoznosztjov“ prouti ménsinam vószkázali.

Záto me bolí tiszto potvárijanye, steroga neprijátelje sirijo. Nájbole pa tou, ka szo prejk ménsinszki lüdjé nej prísi na vodilna meszta. Poglednimo szamo Zadravec püspeka, vítész Terbócz miniszterszka szvetnika, Mikola íógazgatója, dr. Rogács prelátusa, Lazari esperesa, dr. Tórnár direktora, dr. Szerecz apátplébánosa, Jónás esperesa, Kuzma direktora, dr. Pável i Hadrovics tanára, Kovács fabricsnoga direktora i vnozsino drúgi, stera iména mi zdaj hitro ne pridejo na pamet.

Vougrí nej ka bi zavérali, nego z cejlov mocsjouv szo podpérali do nájvisise sztube zmozno i talentejzno

ménsinszko mladézen. Vsza nájvisisa meszta szo lejko doszégno, ka je pa v pokojnoj Jugoszláviji nam prekmucam zabrányeno bilou, ár szo nász za fotive meli, csi zse nej za magyarone i szibérjáke.

Z toga sze tüdi ne szpozábimo, ka szo vougrí vszigdár na szvoj rovás národnó ménsino doszta bole podpérali, nyúvo kulturno sztopnyo zvisáváli te, gda szo dosztakrát vogrzske krajine zanemárlí i poszkoupoma vó obtalali. Pred kelkimi csisztimi vogrzkomi decskami szo sze záprla vráta naprejéjnye sz tém, ka szo ménsino püscsali naprej.

Vsza tá ne noszim záto naprej, ka bi takso szpáko delao, nego poszvejtím na tiszto lázs, stero szo nasi neprijátelje trouszili med szvejt i escse dnészén trouszijo.

Ali znás, ka szo

prve nase vend-szlovenszke knige nájvno z vogrzkov podporov zse pred Máriov Teréziov dáli vó i szledá szo vougrí forszejrali té nas jezík, steroga szo szlávi v 20 lejtaj vicsiti scseli tak v cervkáj, kak v soláj. Ali znás, ka sze je tüdi szrbszka kultura na vogrzkom zacsnola i ka sze je szrbszka Matica na vogrzkom osznovála. Ali znás, ka szo v stamparíji v Gyulaféhérvári vödáli prvo románzsko knigo za vcsenyé i biblio z pejnézami eidélyszki vogrzkoi poglaváro v te, gda románzskim knigam prej Kárpátov v románzskoj vojvodini niti toricsa nej bilou. Tüdi na tom bos sze csüdüvao, ka szo vogrzkoi erdélyszki fejedelmi ob szvojim posztáplali gori románzske solé, kama szo tüdi vougrí hodili, ki szo sze porománili.

Tou je tüdi velko szvedousztvo, ka szo vougrí prevecs sztrplivi i dobri.

Z vszega toga pa lejko prerazmis, ka ricsse nika drúgo ne zselej od nász, kak pa vogrzszo vernoszt i lojálnoszt, kakso szo tüdi vszigdár nasi ocsáki szkázali vó. Tou zselejnye má od nász nasa Vogrzska domovina. Ne pozábi pa, ka nega pravíc brez szpunývanya dúzsnoszt i csi bos vsze tou vszigdár pred ocsmi drzsao bos vido, ka zvüm etoga országá remas meszta na tom szvejtí!

—cski Ferkó.

Velke bitke na zhodnoj fronti

Na ruszkom fronti sze bije zvünrédno zmetna bitka od viszkoga szevera, pa do Azovszkoga mourja. Cejla ogromna fronta sze je zgenola i nemski napádi pri Oreli i Bjelgorodi szo rusze priszilili, ka szo tüdi szvoje escse nepriprávlene divizie poszlali v ogeny. „Krvávi mlin“, kak imenüjeje bitko pri Oreli i Bjelgorodi, dale mele vnozsine ruszke szoldacsije i majeriála. V peklenszkoj vrocshini, stero escse povéksajo gorécse vesznice i várasí, szí sztoji prouti eden drúgomi 600 divízij v nájsztrasnejsoj bitki, stera sze je vodila gda v zgodovini. Nájnovejsi nemski tanki „tigrisi“ szekajo sztrasne redé med ruszkimi szoldáki. Szamo od júliusa 5-ga je bilou vnicseni okrouglo 5500 tankov, v isztom csaszí je szpadnolo nájtomenye 350 jezero lüdi, vnicseno ali zarobleno je bilou 2200 masinszki püks, 2300 ruszki euoplánov vecs nede lejtalo po szivom nébi, cejli bregouvje mrtvecov i vnicsenoga bojnszskoga materiála szvedocsi, ka sze je na tom kráji vodila velka bitka. Za vszaksi meter zemlé tecsé krv i

za euopszke národe sze vojszkújousci szoldáki z trdov odloucsnosztjov i z szkouz stiri lejta v bojni vószprobanoj mirovcsinon drzsijo front. Nepregledne vnozsine tankov, euoplánov i drúgi masinov ide prouti fronti. Gnésznyá bojna je práva bojna masinov, stere masine vodi z zseleznimi zsvic i z trdov odloucsnosztjov v szlejnyo zmágo cslovek, borec za lepso prisesztnoszt.

V Bulgáriji

szo vödáli narédbo, ka v prisesztnom leti od mejszeca májusa do oktoubra nicsé neszmi nosziti drúgo obütel kak szamo z leszenimi podplati. Rávno tak szo vödáli narédbo, ka sze biciklini szamo z oblásztim dovolejnyom lejko küpijo. Dovoalejnye pa dobijo szamo tiszti vesznicski delavci, steri hodijo vu váras na delo. Za sport i drúge namejne dovolejnye za kübiti biciklina nicsé ne dobí.

Badoglio generális z cejlov mocsjouv bráni i büdlivo csúva postenyé taljanszke szoldacsije

Na Taljanszkom szo dén za dnévom novejsje szpémembe, stere szvedocsijo, ka sze je 25. júliusa nej málo delo zgoudilo te, gda je Mussolini dojaválo i Badoglio generális prejkvzó tou odgovorno meszto. Tou je velko pazlivoszt zbüdilo na cejlov szvejtí, nájbole pa med neprijátelzskimi drzsávami. Angolszászi szo sze zse z veszéljom pripravlali na trobino mérajoucse Itálijé, ali nej sze tak zgoudilo, kak szo oni racsunali. Lüsztvo je scsiszta méno vzélo na znánye tou szpémembo v drzsávnoj oblászti i dale oprávlalo szvoje delo, kak da sze nebi nikaj zgoudilo.

Badoglijova vláda more zdaj resiti dvej velkivi nálogi, to je, da z fasiszticsne Itálijé naprávi právdeládno drzsávo, nadale pa, ka je escse bole potrebno, da zacsetno bojno nadaljüje do koncne zmáge. Okouli té dvej leckí sze szüjcsje dnész vsze tou, ka sze godij na Taljanszkom.

Vecs kak 60 grádov vrocshine kázsejo toplomeri na Szicilíji

NST priobcsávle Günther Webera, bojnoga porocseválca od Europa Pressa piszmo, steri etak píse: Stiri kedne pred tém szem bio zádnycs v Cataníji. Te je escse nad deszét jezero lüdi zsvivo po hizsaj ali v podzemelszkom amfiteátri, stero je nájbougse szkriválicse prouti bombnim napádom. Dnész je Catania zse scsiszta brez lüsztva. Zádnycs prebiválci szo odbejzsali v bregé, gda szo euopláni i stüki z bojnszki hajouvov noucs i dén napádali váras. Vnozsina his i cérkvi je porüseno.

Kak szmo sli v prve liníje, — píse dale bojni porocseválec, — szmo vidli szamo razsztrejlene i porüsené vesznice, v steri nej bilou zsvive dúse. Termométer je vecs kak 60 grádov vrocshine kázao. Escse vóter je bio tak vroucsi, kak bi iz pécsi fúdao. Pod citronovim drevjom i za kaktuszovomi grmi szo sztáli nemski stüki, krédi za bojno. Tüdi tanki i euopláni szo sze pripravlali za proutinápád. Láztí szmo mogli v prve liníje. 400 metrov pred nami szo sztáli anglejzsi, steri szo szakso szkalo vóponücali i sze za nyou szkrili. Krugle szo zácsale fücskati obri nasi gláv. Naednouk szo nikelko sztou metrov pred nami zácsale pokati granáte. Znali szmo, ka nemski tanki ido v proutinápád.

Dale píse porocseválec, ka nemski szoldáki v prvi liníjaj noszijo tropszko oblejko, stera má tákso fárbó, kak

Badoglio generális je eden med nájbatrivnejsimi i nájviteskejsimi taljanszskimi szoldáki, steri hodi po tiszti potáj, kak szo hodili nyegovi prednicke i prebüdno csúva postenyé taljanszke szoldacsije. Kak je prevzó tou odgovorno meszto, je v szvojem prvom razglászti etak razlószo národi:

„Bojna sze nadaljüje, vszaksi naj na szvojem meszti nadaljüje delo!“

Z toga razglásza je cejli szvejtazarzmo, ka sze taljanszki ország nepodvzse Churchilovomi i Rooseveltovomi zselejnyi, ka ne bode kapitulejrao ino rozsje polozso, nego sze bode dale bojüvao do zádnycs kaple krví. Csi stoj drúge glászi siri, je tou szamo prázno proroküvanye, ár taljanszki ország niti csüti nescse od angolszászki kapitulácijszki pogojov.

okolina. Nadale právi, ka je vido tüdi nájnovejsjo nemsko orozsje i ka sze anglejzsi nájbole bojijo nemski tankov.

Na vecsér szam vido pouleg bregá Etné prvi grob, v sterom je pocsivo Angleski szoldák. Nemski szoldáki szo nyemi ga napravili i k zglávji posztavili lejpi leszeni kríz, na sterom je bila angleska bojnszka cseláda — zaklücsüje bojnszki porocseválec szvoje piszmo.

ZSEBELEMEKBŐL
ÖSSZEÁLLITOTT
PRAKTIKUS

Ánódtelep
110-120 V

KAPHATÓ

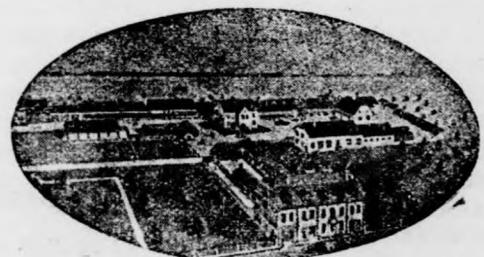
NEMECZ JÁNOS
RÁDIÓSZAKÜZLETÉBEN
MURASZOMBAT

Rádiókészülékek 6 hónapos jótállással
— akkumulátorok töltése. Modern javítóműhely — gyors kiszolgálás.

BENKÓ JÓZSEF

H U S Á R U É S K O N Z E R V G Y Á R

Sürgöny:
BENKÓ,
Muraszombat

Postatakarékpénz-
tári csekk számla
74009.

MURASZOMBAT

Szicília

Szicília je v Szredozemskom morji eden nájvéksi záton i lejko právi-mo túdi nájlepsi, na sterom sze zdaj bojújejo. Na tom trikiklátom zátoni szkoro níkdár nej bilou mérnoga zsv-lejnya. Zse pred Krisztusom 500 lejt szo napadnoli té záton greski kolo-niszi i tú zsvícei indasnyi júzsi-ta-lizanski národ nazáj porinoli i zacs-noli siriti szvojo kulturo. Eden za drü-gim szo sze zidali lejpi várasí, med sterim je bio na prvom meszti váras Szirakuza. Té váras sze nágo siro i cejlo oblászti v rokaj drzsao. Záto szo drügi okouliski várasí nevoscáni bili i szo z pomocsjov Athéna napad-noli Szirakuzo, stera je pa zmágala. Kesznej szo tej od grkov nasztávleni várasí prisli vszi pod Rimszko oblászti.

Dnesz má Szirakuza 70 jezero lüdi i lejpe palacse. Zemla je jáko rodo-vitna. Leta 827. szo Szicijó arabci prevzéli od tej pa 150 lejt kesznej normanci, steri szo sze razburkali i rebericijó napravili prouti francozom, steri szo bilij v králevszkom dvouri. Leta 1282. na vüzemzsko nedelo pri vecsernicaj v blizsini várasa Palermo szo vsze francoze vmourili. Tou szo bilé szicilijszke vecsernice, sterim je bila tá poszledica, ka szo sze odtrg-noli od králevszkva i szo szi napra-vili poszebno králevszkvo i tou szo meli do leta 1860. Te szo sze pa z lüdszkim glasúvanyom z velkov ve-csinov priklücsili k Itáliji.

Szicilijszki národ je v cejloj Euro-pi szkoro nájbole mesani po jeziki. Tú zsvéjo escse zvün indasnyi szi-kuli, razlicsni drügi národje, kak: grki, arabci, berberi, rimláni, normani i drügi. Zatoga volo je nyihov jezik túdi preci mejsani i sze loucsi od talijanszkoga. Lüdsztvo je kultur-no prevecs zaosztányeno, hitro sze razburka i szvádi, szvájo dugo dr-zsijo i eden na drügoga sztrasno mr-zijo. Prevecs szo pobozsni, ali escse vörjejo v satringaj. Hitro sze pa dájo navdüsiti. Zemla je nej nájbousga, záto je lüdsztvo sziomasko. Z breg-ov kopajo zsveplo, szou, aszfalt i antimon, pri sterom deli 50.000 lüdi nájde zaszlüzsek. Rodovitne zemlé je okouli poudrugi milion plügov, na steroy doszta psenice pripouvajo, zvün

toga na véksem presztori pouvajo g-rice i oljova drevja, pomarancse i citrone, datole, mandule i fige. Na zátoni szo jáko lejpe krajine, kakse sje v drügi krájaj Europe szploj ne nájdejo. Obri zátona kralüje nájvisisi blejg Europe, vulkán Etna, steri sztál-no mecse ogen z szébe i je zse já-ko doszta neszrecse napravo tam zsvoucemsi lüdsztvi. Etna je 3274 metrov viszika, okouli pa mejri 145 kilometrov. Na nyénom rebri okouli 5.000 jezero lüdi obdelávle bogáte kosztanyove, pomarancsove i oljove szadovnyáke.

Szicília mejri 25.461 kvadrátni kilo-metrov, tou je priblizsno tak velko, kak prinasz Pest, Fehér, Győr, Bara-nya i Tolna vármegyövi vküper, na sterom zsvé 4 milion lüdi. Med vá-rasami je nájlepsi i nájvéksi Palermo, má 426.625 sztancsarov. V várasí je 300 cerkvi i 70 koustrov. Za nyim pride po velikouszti váras Catania z 238.772 sztancsari. Hiresen je tú be-nedikánerszki klouster, steri je zidani má 100.000 kvadrátnom meterszkom presztori, cérkev száma je pa duga 175 metrov. Leta 1868. szo té réd rap-sztli i od toga casza szlüzsi té klouster za kaszárne. Váras je doszta tró od potresza i je bio vecskrát vni-cseni. Rávnotak je vnico potrejsz 1908 leta váras Messina, v sterom zsvé dnesz 200.000 sztancsarov. Kre-mourja lezsi véksi váras Marsala z 70.000 sztancsari. Odtéc je sou 1860. leta Garibaldi v Itálio, da jo oszlo-bodi. Od toga prouti szeveri lezsi vé-ksi váras Trapani. Znamenitejsi kráji szo escse Agrigento, Enna, Girgenti i Caltanissetta. Z Szicilie v Itálijo pri-déno prejk 3 kilometerszkoga sürko-ga mesina szorosa.

Té kráj, steri je zse telko probe i trépenya mogao presztáti, szo napad-noli mocsne angolszászke trupe, tú szo gor posztavili tisztó drügo fronto, od stero szo telko gucsali. Ali vidijo, ka za vszakso nájmeno vész more-joj doszta krvi prelejáti, dokecs jo dopijó v szvoje roké.

Montgomeryjovi i Eisenhowerovi ingázijszki szoldácje zdaj vidijo, da je v Sziciliji ne csákajo z obimajou-csni rokámi, kak szo nyim tou do-mj v kaszárnaj pripovedávali.

Od kédna do kédna

Angleski i amerikanszki europ-láni szo szkouz Bulgárije napad-noli Románijo. Kak z Szólije glászijo, je preminoucso nedelo priblizsno 100 amerikanszki i angleski europlánov letelo prek Szkoplja—Trnovo—Ruse. Tej eropláni szo leteli na Romunszko i szo v okolici Plocstit bombe metali na petrolejszke sztüdenca. Europláni szo v ménsi szküpínaj rávno po toj pouti leteli túdi nazáj. Med tejmi eu-ropláni szo bolgári 4 dojsztrejlili, pi-loute pa, ki szo sze rejsili, szo inter-nejrali. — Túdi z Berlina glászijo, ka szo amerikanszki bombniki napad-noli petrolejszke krajine v Romániji, pri steroy priliki szo nemci vnicsili 26 stirimotorni bombnikov, na steri je bilou 250 amerikanszki pilotov.

Burma je od japánov nazáj dobi-la szvojo szamosztójnoszt. Japonci szo pokrajini Burma v nedelo nazáj dáli szamosztójnoszt. Vcsaszi szo posztavili neodviszno vládo, stero vo-diteo je dr. Ra Maw. Prvi sztopáj vláde je bio, ka szo ameriki i angliji napovedali bojno. Japánszka je sz tém priznála neodvisznoszt Burme i na tou gledoucs szo napravili po-godbo, stero je podpízszao Japánszki poszlánik Reno Sawasa.

V Sziciliji sze níkej nej szpre-mejnilo. Angolszászi v Sziciliji z vel-koj mocsjov napádajo, ali vszaksi napád szo nemci nazájzbili. V nede-lo szo angolszászi bombe metali na Nápoly i pri tom napravili vékse skode. Dvá nepriátelszkiva eroplána szo dojsztrejlili. Front na Sziciliji je dugi 100 km i sze vlecsé od San Stéfáni pa do Catsnie. Na tou fronto szo angolszászi posztavili 14 divizij vojástva.

Ruszka vláda je dála na znánye v Kujbisevi prebivajoucsim tújim dip-lomatóm, ka sze lejko povrnejo na-záj v Moszkvo. Tej diplomáti túji dr-zsáv szo zse v prvom leti ruszko-némszke bojne zapúsztili Moszkvo.

Csangkeisek je grátao nouvi pred-szédnik kinézerszke drzsáve. Pokojni Lin Szen, dozdajsnyi predszedník, je zse v zádnyi lejtaj bio tak betezsen, ka je prakticsno zse dávno meo cejlo oblászti Csangkaisek v szvoji rokaj.

Amerikanszki drzsávni urád za oszkrbo delavcov je v szoboto odbio zsdó 1 milion delavcov, ki szo pro-sziji, ka bi v fabrikaj za hajouve zvéksali plácso za 9 procentov. Nyu-vo odloucsbo szo sztém zavrnoli, ka delavci v fabrikaj za hajouve zse zdaj dobijo nájvékso plácso, stero szploj moro doszégnoti i stero nyim po zákoni szploj moro dati.

Montgomery, zapovednik angleske vojszke v Europi, je v pondejlek gojndno z europlánom príleto v Paler-mo i z Patton amerikanszkim gene-rálisom i drügimi viszikimi oficéjri meo vázsno pogucsávanye.

Csunking Kina je pretrgala diplo-mátszke zvéze z Francijov, kak tou poroucsajo z szlüzsbénoga meszta v Csunkingí.

Taljanszka policija odszejgamao pod szoldacsko komando szpádne. Dozdaj je náimre szpádnola pod ob-lászt znotrásnyega minisztra. Túdi gvant do meli táksi, kak rédna szol-dacsija.

Kak z Rima glászijo, zádnye csa-sze nepriátelszki rádio siri doszta ták-si glászov, steri szo szploj neisztin-szki. Tak je nej isztina, ka bi na tal-janszkom bilé demonstrácie i rávno tak je nej isztina, ka bi Taljáni pro-szili za mér. Zvün toga szo anglej-zsi escse zlagali, ka bi nemci zas-zédli Trieszt, Polo i Fiumo. Vsze tou je szamo lázs, z sterov scséjo angolszászi szamo zvéksati zsvicsno bojno. Zdjaj pisejo taljanszke novine, ka je v Trieszti mér i ka je szploj nej bilou níksi nerédov.

Svédszko podmornico Ulsen, ste-ra sze je pred dvema mejszecoma potopila, szo vöpotégnoli i jo pripe-lali v Prisztaniscse Göteborg. Dognali szo, ka je prejdnyi tao podmornice vnicsila mina, stero eksplozujija je bila tak mocsna, ka je 33 mornárov nameszti bilou mrtvi.

Ha Budapestben jól és otthoniasan akarja érezni magát, keresse fel

ANDREICS KÁROLY

vendéglőjét

BUDAPEST VIII., Kerepesi ut 5. Keleti p. u. érkezési oldallal szemben.

A „VENDEK TALÁLKO-ZÓ HELYE”. Jó magyar konyha, finom fajborok.

ELSO MURAKÖZI
Szövöde r. t.
CSÁKTORNYA, Széchenyi u. 50
TELEFONSZÁM: 31.
*
Központi iroda: BUDAPEST

Pénztáros kisasszonyt
azonnal felvesszünk.
NEMECZ vaskereskedés
Muraszombat.

Tüdi Ruszi szo scseli na szüjo priti na Szevernom Ledenom mourji

Vardö je váras v szevernom Nor-véskom, nejdalecs od finszko-ruszke granice. Tú szo z priblizsno 50 hajouvami, stero szo szprevájali túdi véksi bojnszki hajouvi, scseli ruszi na szüjo priti. Ali nemski stüki szo bili mocsnejsi i tak sze nyim je túdi tá namera scsiszta poneszrecsila. Sztem szo Ruszi namejnili anglejszom i amerikancom pokázati, ka csi glij sze vodi na jezére kilometrov dúgom zhdnom fronti sztrasna bitka, oni túdi na Szevernom Ledenom mourji „vúpajo“ napádati. Kak je pa té poszküsz odbila trda nemzka obramba, tak sze zgodí túdi z vszaksim bodou-csim nepriátelszkim probanyom i sza-mo krv i potopleni hajouvi do nazna-nyüvali, ka je na etom pa etom me-szti steo nepriátel na szüjo priti.

Leányt,

esetleg olyant, aki már volt alkalmazva nyomdában, felvesz Vendvidéki Könyv-nyomda, Muraszombat.

Érvényes: 1943. MÁVAUT AUTÓBUSZ MENETREND május 17.-től

Muraszombat—Alsólendva—Nagykanizsa										
	K	d	X						d	
7.00	7.25	10.40	14.35	i	Muraszombat Korona sz.	é	8.55	10.05	18.20	21.35
	7.45		14.55		Belatinc			9.46		21.16
7.49		11.29		i	Lendvavásárhely		8.10		17.35	
8.40	8.40	12.20	15.50	é	Alsólendva	i	7.15	8.50	16.40	20.20
8.45		12.25	15.55	i	Alsólendva	é	7.10		16.35	20.15
9.55		13.35	17.05		Letenye			6.04	15.29	19.09
10.45		14.25	17.55	é	Nagykanizsa Korona sz.	i	5.10		14.35	18.15
10.55		14.35	18.05	é	Nagykanizsa pu.	i	5.00		14.25	18.05
Muraszombat—Szarvaslak										
	e		i		a	i	e			
	10.20	19.10		i	Muraszombat Korona sz.	é	6.00	6.55	13.25	
	10.25	19.15		i	Muraszombat pályaudvar	é	5.55	—	13.20	
	11.17	20.07		i	Vashidegkut	i	5.04	6.04	12.29	
	11.45	20.35		é	Szarvaslak	i	4.35	5.35	12.00	
Muraszombat—Felsőlendva—Szentgotthárd										
	X	h	g		gx	h	X			
	7.15	—	19.00	i	Muraszombat pályaudvar	é	5.55	—	—	
	7.25	15.35	19.15	i	Muraszombat Korona sz.	é	6.00	6.55	14.20	
	8.25	16.35	20.15	é	Felsőlendva	i	4.55	5.55	13.20	
	9.35	—	—	é	Szentgotthárd Korona sz.	i	—	—	12.10	
	9.40	—	—	é	Szentgotthárd pályaudvar	i	—	—	12.05	
Perlak—Belica—Csáktornya—Stridóvár										
	c	†	c	†	c	†	c	†		
	8.10		14.55		i	Perlak	é	8.00	14.10	
	9.32		16.17		i	Belica	i	6.59	12.49	
	9.50		16.35		é	Csáktornya Zrinyi tér	i	6.40	12.30	
	9.30	17.00	19.20	i	Csáktornya Zrinyi tér	é	6.10	9.05	18.00	
	10.19	17.49	20.09	i	Muraszmetárton község.	i	5.21	8.16	17.11	
	10.30		20.20	é	Muraszmetárton fürdő	i		8.05	17.00	
		18.10	20.55	é	Stridóvár	i	5.00	7.30		

MEGJEGYZÉS:

- K=Muraszombat—Letenye között csak hétköznap.
- X=csak hétköznap közlekedik.
- d=Alsólendva—Nagykanizsa között csak hétköznap.
- a=Muraszombat—Szarvaslak csak kedden, csütörtökön, vasár- és ünnepnap közlekedik.
- i=Muraszombat—Szarvaslak csak hétfőn, szerdán, péntek és szombatnap közlekedik.
- e=Muraszombat—Szarvaslak kedden és csütörtökön **nem** közlekedik.
- g=Muraszombat—Felsőlendva csak kedden, csütörtökön, vasárnap és ünnepnap.
- h=Muraszombat—Felsőlendva csak hétköznap hétfő, szerdán, pénteken és szombaton.
- X=Felsőlendva—Szentgotthárd között csak hétköznap.
- gx=Muraszombat—Muraszmetárton járat először a pályaudvart érinti.
- c=Csáktornya—Perlak között csak hétköznap hétfőn, szerdán és pénteken.
- †=Csáktornya—Stridóvár között minden hétköznap közlekedik.
- †=Csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Po szveiti

V Athéni je policija prisla na szled ednoj szkrivnoj bandi, stera je delala hamicsne angleske i francuske zlate pejnze.

V Barceloni szo dojprijéli edno mocsno komuniszticsno bando, stera je szkrivala z francuskoga pobegnene komuniste.

V Csuprija szrbszkom vársi more vszaksi moski i zsenzka, nadale deca nad 14 lejt sztara eden dén pri zsetvi brezi pláce delati. Steri bi sze toga dela ogíbalí, tisztim sze kárte za szivezs vkraj vzemejo.

Voditeo hrvaske usztaske mladézní je z szvojimi szprevajácsi odpo-tívao v Szofijo, gde ga je csakao voditeo bolgárszke mladézní Branik z moskov i zsenzskov mladéznijov i profszor Karaivánov.

Poglavnik je delio metálie tisztim hrvaskim i taljanszkim szoldákom, steri szo váras Goszpics ocshíztíli od partizánov.

Finszka deca, stera je bila od zacsétka bojne preszeljena v Dánijo, konca mejszeca augusztusa i szep-tembra odide nazáj v szvojo domovíno.

Francuski zgráblenci, steri szo bili zádnyi cajt kak delavci zaposzteni na Nemskom, sze zdaj v velki vnozsinaj povrácsajo nazáj v szvojo domovíno.

Májszki, dozdaysnyi ruszki poszlá-ník v Londoni, sze je vecs nej povrno v London. Na nyegvo meszto de nájhítrej prisao Jedor Gusev, dozdaysnyi követ v Kanadi.

Na Bolgárszkom do 40 milionov levov vódáli za obrambo prouti maláriji, steri beteg je v Bolgáriji pre-vecs razsirjeni.

Na Törzskom odávajo nameszto práve káve fál novou fajto káve, stero delajo z fig i z jecsmena.

Na Románszkom odávlejo csaren krúj na kárte, bejloga pa sze dobí kúpiti brezi kárt. Obouje fajte krúj more vágati 60 gramov. Cejna bej-lomi krúji je 50 leov, dokecs csaren krúj kosta szamo 20 leov. Rávnotak sze brez kárt dobi bejli kíll, perec, zsemle i szakse fajte drúgo pekov-

szko blágo. Polodelszki miniszter je sztem v zvézi povedo, ka je tá nou-va náredba v zvézi z letosnyim pou-vo-n, steri je bio zadovolívi.

Lak je znáno, je Ciáno, italianszki pozlanik v Vatikáni dojpovedao. Na nyegvo meszto szo zdaj vóimenívali Francesca Babuscia Rizo.

Nedela vu vesznici

Ah, v-nedelo je kak vu vèzsi
Vsze ószvetno, jakse i naci!

Dokecs sze rosza gor' poszúhsi
Szpometeno dvorisese, poti;

Rózsze, cvétje, vsze szpolejáno;
To jakse vu písle pobráno;

Csi pa zvon zse ob trétjim zvoní,
Vszi v szvètesnyi gvant obleceni,

Prihájajo vu hizso Bozso,
Pobozsznoszt nyim napuni dúso.

Ino gda rázno razédejo,
Vszi ponízno domó idejo.

Po poldnévi pa tam na nyívaj
Sze veszelíjo vu nyí póvaj!

Vu szrdci, v dúsi poždignyeni,
Szo prémocsnim né nevoscení.

Nemárajó, csi je tém bógse;
Kí leszé ido v-hízse Bozse!

Nedela vu vársi

Nedelni dén je vu vársaj
Prósztni, písztíni i né vréden kaj!

Szunce dávno szija na nébi
I escse vszi szpíjo v-poszteli.

Célo nócs plesz ino muzsika,
Záto je posztela tak szladka.

Li szamo szneni, mányi hlápci,
Sze vtegújejo tam i eti.

V-vészi v-cérkev zové glász zvoná,
V-vársi na tó malo stoj dá:

Li szamo kak, tak, próti poldnévi,
V-szvílo i bárson obleceni,

Zvisávanye znóva zacsnejo,
Mányo szvojo díko kázsejo.

Ali csi sze národ veszelí?
Ah, kak vszáki na nyega mrzí:

„Povszédik tá szmétlava csréda!“
Prebránim nití meszta nedá! F. J.

Eden nema pravice

(Isztínszka pripovejszi).

Biröv notri pozové dvá med szebom sze tozsécsíva na szód. Delo je tak bíló, ka je Mihály z Vancsavézi po orszacsokj ceszti domou sou, zoucsi nyemi ide Stevan szouszed, kí v Szodisince má ídti. Nej szta dalecs rázno bílá, da sze Mihály hitro doj prigne i gori popáдне eden bonkoláris i da je vido, ka ga pred Stevanom nemre szkrití, gori szkricsí:

„Hvála Bógi ka szem te najsao, tak szem sze pascsó nazáj; szreca ka je niscse né hodo tú, nigdár ga nebi nazáj v róke dóbo!“ Z tém bankoláris brezi toga, ka bi v nyega pogledno, v zsebko potíszne. Na tou Stevan, kí je zdaj zse bezséc k nyemi prisao, z csemurnim obrázom kricsí:

„Ka-a-, ka je bonkoláris tvoj? Komaj pred pó vórov szem ga zgúbo, kak domó idem z Rankóvec i szreca, ka szem na pamet vzéo, nazáj szem sze obrno, da bi ga poiszkaó, vis kak mi je vrócse, ár szem sze trnok pascsó i zdaj da szem sze szamo nisterni meter bio szamo dalecs od nyega, bi ga ti odneszao pred nószom mojim! Ouzdalecs szem te zse poznaó i rad szem bio, ka bom te pítaó, csi szí ga nej najsao. Zdjaj mi ga daj nazáj, miszlim ka ga ne zatájis, ali sze jálnoga delas? Bonkoláris je moj z pejnezi vréd, ár szem ga jasz zgúbo, dáj mi ga eszi!“

Mihály ga je né steo tá dati, kregajócse sze med szebom, obá ideta domó.

Kak domó prideta, ednáko k ritari ideta ede drúgoga tózsít. Rítar píta Stevana: „Ali znás kelko pénez szí meo v nyem?“ Stevan: „Znam, ali ne povém, ár de te on túdi tak pravo.“

„Ka pa ti Mihály znás kelko szí meo v nyem?“ „Ka bi pa nebi znaó, nemam jasz telko pejnezi, ka bi nyim racsína nebi znaó!“ „No kelko?“ píta rítar.

„Náj on prvlé „povej, szem nej tak nórt, ka bi nyemi v lampe dao, kelko jí jasz notri, pa bi te on túdi tak guicsao“. Rítar je eden nej póvedao kelko pejnezi v bonkolarosi (ár je né znaó) i záto nyima ercsé:

„Jasz ne vem, steri má isztino, záto bonkoláris pred vama brezi toga, ka bi pogledno kelko pénez notri, doli zapescá-tím z málim rítarom v Szoboto k birovi poslem i tam sze zse oszódí, stero je bonkolaris!“

Mihály na tó szkricsí: „moji pejnezi notri posilali!“ Rávno tak Stevan. Nató právi rítar:

„Hja tó je velki fret! Zdjaj zse jasz tó pólez dúzsznoszti morem vcsíníti, ár je tó szvébo, ka szta obádva né zgúbilá!“

Rítar je cseden cslovik bio, záto nyidva na probo dene, právi nyima: „Náj bógse de, szemta szí na dvóje péneze, ka pa csi bi stoj dúgi zgúbo?“ Bajuszi szí je zaszakávao i v glávi premislávao: mogócse jasz túdi kaj dobim i vréd pride delo. Ali tó szta né privolilá; né szta stela eden tomi drúgomi tó naznaníti, ka obá lazseja. Rítar je notri poszlaó k birovi

Nyers vadbőröket

(házimacsát, pézsmát, görényt, mókust, borzt, mezei nyulat, házi nyulat, rókát, vidrát, nyestet stb.) és mindenféle állati szőrt a legmagasabb napi árban veszek.

Szász István, Muraszombat
Lendva utca 21.

ANEKDOTÉ

Zadovolen szoud.

Eden hizsni pár sze je nikak nej zbívao med szebom. Da vekivecsnoj nemirlívoszti konec vcsíníta, szta szí zvolilá, kaj sze razpítati dáta. Ideta k szodci i tam naprej dáta szvoje delo i proszita naj nyidva razpita, vsze ka máta szí raztálata, ino ideta vszáki vu szvoj kráj. Szodec nyidva zácsa miríti, glíhati, ali vsze je zaman bílou. Tak je v píszmo vzéo vszo vrejdnoszti, ka szta mela i raztálao na dvouje. K koncovi je na trouje decé prisao réd. Kak ta sze nad tém delíla? Eden csasz szí vszi trijé premislávajo, dokecs szodec ne pregovóri: „Znáta ka? Trouje decé vama nemorem na dvouje razdelíti, nájbougse de, csi ta tecsasz vkúp, dokecs escse ednoga nedta mela i teda vecs níkse zádevi nede pri razpítanyi. Zse-na szí malo miszli i precí rokou podá mozsej i lepou vu méri obá vkúp ideta domou.

Batríven kmet.

Dávno je bílou, escse za goszpocsíne vrejmena, gda je vszáki zemel-szki goszpoud ober szvoji kmetov szam drzsao szoud po szvojem fískusi i ravnitelaj. Ednouk k szebi dá prizvati Grádszkoga imánya ravnitel z edne vészi naprejhódecse glávé: rítara i dvá eskúta (tak sze právi, ka szo sálovcsarje bíli) i z velkov osztrouszjtíov pred nyé dáva dúzsznoszti, stere pouleg novoga zrendelüvanya oblászti, morejo verno odprávlati. Trdno sze nyim je próto, ka za té nájméne zámúdnoszti volo, oni bodejo odgovorni. Domou idoucs rítar právi, „tak me je sztráj bílou, ka de nász zse naprej dao palicivatí!“ „Zse je

blúzi hodílo“, právi te drúgi. Na tou je te nájbatrívnejsi etak odgouvoró: „Ali vej szem nyemi jasz dao!“ „Ka szí nyemi dao?“ píta ga obá. „Fige szem nyemi kázao v zsebki!“ „No z tém szí nyemi bogme jáko malo dao i tou bi jáko malo zadomesztsávanye bílou, csi bi ti pédvajszeti na szpodnyico dao vszejcstí!“

Egri bikavér, vörös és fehér borok, származási bizonyítvánnyal beszereshetők. Veszek szárított vargánya gombát és boroshordókat.
LÁNG NÁNDOR szőlőbirtokos, Eger.

Dolincsar, Möröcsar, Goricsánec
Hangozttatja réges-régen:

Jó magyar
bornak
nem kell céger

Finom badacsonyi és egyéb balaton-melléki borok szolid áron nagyban és kicsinyben állandóan kaphatók

Titán János

bornagykereskedőnél — Kisszombat.

Cipészsegédet

keresek azonnalra. Cim a kiadóban.

Friske bilice i küre

v buza egységi notri jemlé v hodoszkoj, petrouvuszkoj i krízsevszkoj notarosíji vszáki dén na doloucsenom meszti ÁBRAHÁM ERNŐ küpec bílice i küre v Sálóvci.

bonkoláris, gde sze je za nisterni dén te kváren zglászó, ka je eden bonkoláris zgúbo, kak sze je vó z Gederovec pelao, z telko i telko pejnezi. V znotrejsnoj sztráni bonkolarosa je B. J. notri vrezano. Postenomi nájdíteli 10 procentov dá.

Biröv je vcsaszi znaó, ka gde je pravica, ár sze je vsze glíhalo, kak je te kváren razlozso i prevído je, ka Mihály i Stevan nemata isztine, ali dónok záto prvlé, kak bi tomi kvárnomi nazáj poszlo péneze, nyidva vó more poszlúhnoti. Notri nyidva je pózvao i obá na ednók vóposzlúhno. Rávno szta tak gucsala, kak pred rítarom. Zdjaj nyidva je obá vóposzlaó. Za máli csasz Mihályja pozové notri i nyemi právi:

„Dobro znam, ka je nej tvoj bonkoláris, ali povej mi zdaj, z kém szvedocsíti, ka je tvoj?“ Té hitro vó z zsebke potégne eden glazs palinke i právi, „eti szem nyim eden glazs palinke príneszao, náj bodo tak dobri, náj jo zemejo, moj pouv je. „Tak z tém szvedocsísi“, píta biröv: „Proszim tak je“. „Dobro je idi, zse vréd pride delo.“

Zdjaj pá Stevana pozové i píta ga: „Dobro znam, ka je né tvoj bonkoláris, ali z kém szvedocsísi, ka je tvoj, pové isztino?“ Té sze presztráhsi i z jeclájócsími recsámi právi: „Pro-pro-sz-szim, z laz-zs-mi! No dobro je, idi vó, delo de zse vréd!“

Za pó vóre nyidva je pá notri pózvao i gori nyima je precsteo szód: „Obá szta potrdíla, ka je bonkoláris váj ednoga né

i jasz tak vídim, ka je B. J. goszpóda, kí ga iszkati dá. Té goszpód je z pénez 10 procentov dao postenomi nájdíteli, da szta pa bonkolaris i péneze obá najsá, raztálajta szí té dár!“ Nató obá szkricsita:

„Meni jí né trbè, csi je né moj bonkoláris!“

„Zvön toga je escse tú níhao eden glazs palinke, tó je túdi vájno, raztálajta szí jo“. Na tó pá obá szkricsita, ka nyima je né trbèj.

„No dobro je“, právi biröv. Palinko prék dá Stevani i zapovej, náj jo obá k ritari neszéta i tak nyemi povejta, ka gda de cèla vész vkúper pri káksem veskom deli, te jo naj zapíjéjo. Rítar pa naj te notri zglászí, gda i kelko lúdi je bíló vkúp, gda szo jo szpíli.“

Nasíva csloveka szta z dúgim nószom szramotno domó v Szodisince k-ritari slá i prék dalá palinko. Vescsarje szo dugo ziszkávali vretino té palinke, ali dugo szo né zvedíli za nyó, ár szta nyidva globoko múcsala. Ali szledi je vsze na szvekle prislo. Biröv je oni pénez 10 procentov, stere bi nájdítel mogao dobiti, na veske szíromake poszlaó k ritari i odpiszao, ka sto i zakaj je dá. Zdjaj je escse na znánye prislo vcsarom, kaksí konec je mela Mihályja i Stevana tozsba, ár szta nyidva, csj jíva je stoj pítaó, vszígdar tak pravíla, ka je escse né konec! I túdi bi escse dneszdén né bíló konca málomi freti v Szodisinci, csi bi Mihály i Stevan zse né pokojníva bílá. Vecs od toga vam pá léko pové P. Pepi. F.